

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

I. évfolyam 6. szám

A Z St.Gallen — Megjelenik havonta

1969 június 1.

Közös kiadás

A Kereszt Népe	Hollandia
Az Út	Bécs, Ausztria
Hírnök	Linz, Ausztria
Hiszek	Svájc
Magyar Ház	Belgium
Pannonia Sacra	Németország
Sorsunk	Franciaország
Új Ertesítő	Skandinávia

Péter sziklája az idők viharában

Amikor Montini B. János, milánói érseket 1965 június 21-én pápává választották, azt mondták róla, hogy asketikus alakjával, áldást osztó kezével XII. Piusra emlékeztet. Ha pedig azt vesszük figyelembe, hogy 30 órával megválasztása után meglátogat egy nagy beteg bíborost, majd együtt imádkozza a Szent Péter téren megjelent sakasággal a Vatikáni palota ablakából az Urangyalát, akkor úgy tűnik fel, mintha XIII. János állna előttünk. Ha azonban közelebbről nézzük egyéniségét, akkor azt találjuk, hogy mind a három elődjének tulajdonságaiból egyesít magában valamit: XI. Pius szilárdságát és akaraterejét, XII. Pius lelkiségét és bölcsességét, s XXIII. János jóságát és szívéllyességét. Valaki azt mondta róla: még egy hasonlóság van közte és Roncalli között: szívesen megy a nép közé és szeret utazni. S e tulajdonság mint szükséglet jelentkezik nála... «Meg fogjátok látni, nem sokáig marad a Vatikánba bezárkózva. S ha elődje a vonatot használta, akkor ez a pápa a repülőgépet fogja igénybe venni. Ezt biztosan merem állítani.» A jóslat óta már megfordult a Szentatyá, a repülőgépet használva, Palesztinában, Indiában, Efezusban, az UNO székhelyén, Észak-Amerikában, Fatimában, Délamerikában, s a közel jövőben készülő repülő Genfben, s még a nyár folyamán Afrikába.

Vajon miben forraszik ez a hallatlan dinamikájú főpásztori tevékenység, mely dimenziókban minden földi teret átölel, s korlátot nem ismerve szeretné az evangélium világosságát és szeretetét minden ember közkincsévé tenni? A magyarázat VI. Pál apostoli lelkiségében, hallatlan felelősség-érzetében s a kor diktálta szükségletekben keresendő.

Az evangélium modern apostola

Felszentelése után hamarosan a Vatikáni Államtitkárság szolgálatába kerül Montini B. János — erre predesztinálta őt fényes tehetsége, melyet XII. Pius rendkívül nagyra becsült s ismételt ki is fejezett —, jóllehet hajlamai s lelkisége a lelkipásztori tevékenység felé vontatták, mivel ebben látta a pap legelső hivatását. Ezért mindig kiütöközött benne a pap akkor is, ha a Vatikáni Államtitkárság akatömegébe kellett temetkeznie, vagy diplomáciai tárgyalásokat kellett folytatnia. Egyszer azt mondotta egy lelkipásztornak: «Mily szerencsés Ön, hogy gyóntathat!» — Az egyik francia diplomata a Vatikánnál, Wladimir d'Ormesson, így nyilatkozott egyszer előtte: «Amit mi, diplomaták, Önben a legjobban becsülünk, az, hogy a Szentzék miniszterének alakja mögött mindig papot veszünk észre.» — Egy másik megfigyelő szerint: «Látása a hívők számára a láthatatlan Krisztust teszi láthatóvá.»

De ami a legjobban meghatja az embert «Don Battista»-ban — így hívták őt fiatalabb korában —, az a mélyeséges nagy emberszeretete, lehajolni tudása a szegényhez, betegkehez, nélkülözőkhöz, testfi vagy lelki szükségét szenvedőkhöz. Már fiatal vatikáni tisztviselő korában megállapították róla a főiskolások: «Felbresztette bennünk az őszinte részvétet a testvérel és a határ nélküli felebaráti szeretetet». Szinte minden alkalmat felhasznál, hogy szeretetét, részvétét, együttérzését az ember-testvérel szemben kimutassa. Így pápává koronázása napján egész Itáliában ünnepi ebédet adott a börtönök lakóinak; kórházakban a beteg gyermekeknek édességet osztott ki, a különösen szegény foglyoknak pedig fejenként 50.000 lírát juttatott. Így jellemezte valaki az evangéliumi vonást benne: «Mások lehetnek okosabbak s ügyesebbek, de egyik sincs úgy átitatva az evangélium szellemétől, mint ő.»

Még jobban megnyilvánul benne a mély részvét a lelki inségesek iránt s e tekintetben új stílust hozott meg, kiadva a jelszót: nekünk kell az eltévelyedett juhokat felkeresni, nem azt várunk, míg ők jönnek hozzánk. Annnyira a hatása alatt van a lelkipásztor magasztos feladatának, hogy mikor Milánóba bevonul, mint főpásztor, az egyházmegye határához érve, megcsókolja a nedves földet. Főpapi székét elfoglalva, már a következő napon meglátogat két súlyos beteget, azután megy a kórházakba, klinikákra, majd nem-

sokára a gyárakba, olyanokba is, melyek vallásellenességükről híresek. Ki is füttyölök, de nem törődik vele. Azt mondja a munkásoknak: «Zért jöttem, hogy megismerjelek benneteket s megígérjem, hogy Istennek ajánlak benneteket. Kívánom

helyezése. Mind olyan programpontok, melyek már megvalósultak, vagy a megvalósulás útján vannak, s a Szentatyá jóváhagyásának kézjegyét viselik magukon. Mert, mint nem régen hangsúlyozta, minden olyan reformot kész támogatni,

és imádkozom ezért, hogy a masinák lármája muzsika legyen a Teremtő számára és a gyár füstje tömjénfüstként szálljon színe elé. — Látva a nagy lelki nyomort, azonnal missziót tartat, melyben 540 pap, 24 püspök és 2 bíboros vesz részt, mint szónok. Ugyanakkor, kevés lévén az Isten Háza, templomépítéshez fog. Az eredmény? Abban az évben, mikor pápává választották, 72 új templom volt készen, 19 pedig épülőben. A hatalmas apostoli tűz, mely benne lobogott, nem hagyta nyugton: mint Jézus, ő is szolgálni akart másoknak. Ezért mondotta 1957-ben a laikus apostolság kongresszusán: «Az apostolság nem hódítást jelent, hanem szolgálatot. A katolikusok magatartása, mellyel a világot meg akarják téríteni, kell abban nyilvánuljon, hogy azt előbb szeretik. Szeretnünk kell a hitetleneket, ellenségeinket, civilizációnkat, technikánkat, művészetünket, sportunkat, világunkat.»

A II. Vatikáni Zsinat és a reformok pápája

VI. Pál pápa székfoglalása egybeesik a II. Vatikáni Zsinat kezdeti stádiumával. Ezzel adva volt pápaságának programja is: a II. Vatikáni Zsinat munkájának befejezése és határozatainak végrehajtása. Programbeszédjében hangsúlyozta, hogy elődjének irányvonalát óhajja követni. Célja tehát az aggiornamento helyes értelmezésével az egyházi élet megújítása, az Egyház egyetemes missziós küldetésének jegyében új pünkösdi megújulás létrehozása. A reformok hosszú sora van hivatva a nemes cél megvalósítására: a püspöki hatalom kiterjesztése, a laikusok gyakorlati szerepe az Egyházban, dialóg a keresztény egyházakkal és a modern világgal, a római kúria nemzetközivé tétele, a liturgia reformja, a szociális igazságosság munkálása, a tömegtájékoztató etikai alapokra

mely az egyetemes Egyház s az egyének lelki javát szolgálja. E gondolatot pápasága kezdetén így fejezte ki: «Az Egyház pásztorális erejét óhajtuk kifejezni... hogy mint anya és tanítómester megértő legyen saját gyermekeivel szemben, s magához vonzza azokat, akik még nem gyermekei... Mindenki számára lesz hely szívünkben.»

Viharfelhők az Egyház egén ?

Nem régen jelent meg egy cikk e címen: «Kriszisz az Egyházban». A pro és contra kommentároknak pedig se szeri, se száma, melyek a «Humanae Vitae» enciklikával foglalkoznak. Az is közismert, hogy a klérus egyes tagjai önkényesen járnak el, megelőzni akarván magát az Egyházat is, egyes hittani kérdések magyarázatában vagy disziplináris dolgokban. Hogy Hollandiában erjedés észlelhető vallási téren, le nem tagadható. De mindez magyarázható-e úgy, hogy az Egyház világban van? Semmi esetre sem. VI. Pál kijelentte trónfoglalásakor: «Meg fogom védelmezni az Anyaszentegyházat a tanban és erkölcsökben való tévedések ellen!» Ezért adta ki a papi nőtlenség ellen tusakodóknak feleletül a «Coelibatus»-ról szóló enciklikát, a házasság méltóságát degradálni akarók, valamint a mesterséges szülésszabályozást sürgetők ellen a «Humanae Vitae» enciklikát. Mindezt főpásztori felelősség-érzete tudatában. Feladata rendkívül súlyos, mert az egész világ tőle vár döntést, katolikusok és nem-katolikusok egyaránt. Nagy felelősségű és idegeket őröl munkájában száz milliók állnak mögötte s kísérik imájukkal nemes törekvéseit abban a biztos meggyőződésben, hogy az Egyházon «a pokol kapui sem vehetnek erőt», — még kevésbé a földi hatalmasságok.

Vecsey Lajos

A tartalomról

VI. Pál pápasága	1. o.
Magyar zárandokok	
Boldog Gizella sírjánál	2. o.
Hogyan dolgozzunk ?	2. o.
Egy pápa-film margójára	3. o.
Bernadette Devlin	5. o.
A «Bilanz-ügy»	7. o.
Megemlékezés	
Beran bíborosról	7. o.

Az új bíboros-államtitkár

francia származású főpap, Jean Villot kardinális, a korábbi lyoni érsek, akit a Szentatyá április 30-án nevezett ki ebbe a magas hivatalba. Most fordult elő újra több mint 50 év után, hogy e legjelentősebb vatikáni állás betöltésénél a pápa választása nem olasz bíborosra esett. Az új vatikáni államtitkár kinevezése ezért érthetően erősen foglalkoztatta a katolikus közvéleményt és meglehetősen élénk visszhangot keltett a sajtóban. Még disszonáns hangok is hallatszottak az olasz sajtó egy részében, amely — emlékeztetve idézve az avignoni pápák korát — arról panaszkodott, hogy a jelenlegi pápa alatt az egyházkormányzatban aránytalanul előtörnek a franciák.

VI. Pál pápa vatóban kitűnően ismeri a francia kultúrát és a francia egyházi életet. Emellett tudja értékelni a francia egyházi kezdeményezéseket, melyek széles körben éreztetik hatásukat a világegyházban is. A francia származású főpápok kiválasztásánál bátorítólag hathat rá az a körülmény is, hogy Franciaországban kiemelkedő egyházi és világi vezetők okos és bátor fellépése folytán sikerült háttérbe szorítani azokat a meggondolatlan progresszistákat, akik a zsinat alatt ott bizonyos kezdeti előnyökhöz jutottak. És mivel pápasága legfőbb gondját képezi, hogyan terelje helyes merbe a zsinattal megindult reformtörekvéseket az egész egyházban, valószínűen a franciák élreállításától a világegyházban is a franciaországihoz hasonló javulást remél.

A bíboros államtitkár a pápa legközelebbi munkatársa és így érthető, hogy VI. Pál olyan egyéniséget szemelt ki magának, akit tapasztalatai s egyéni tulajdonságai képesítenek arra, hogy támasza legyen a szükséges egyházi reformoknak szerencsés végrehajtásában. Már a zsinat alatt figyelmet keltett Mgr. Villot, mint helyettes zsinati titkár, széleskörű, feltűnés nélküli, csendben végzett eredményes munkájával. Kitűnően ért ahhoz, hogyan kell különféle felfogások között egyeztetni, nehézségeket egyes csoportok között áthidalni és aztán köztük a kölcsönös bizalom légkörét megteremtteni. Nagy része volt abban, hogy a zsinaton a túlzó vélemények háttérbe szorultak, bármelyik oldalról jelentkezték is azok.

1967-ben Villot bíboros a pápa felszólítására lemond lyoni érseki székéről, hogy Rómában átvegye a Zsinati Kongregáció vezetését. Kiváló eredményeket ért el most is rövid idő alatt főként azzal, hogy a korábban hangsúlyozott jogi szempontok helyett inkább a lelkipásztori érdekeket juttatta előtérbe. Közben szorgalmazta az egyházmegyei papi tanácsok felállítását, a hitoktatás modernizálását, a mozgó tömegek, a turisták lelki gondozását. Ugyanakkor mint a Szent Officium és az Államtitkárság külföldi ügyekkel foglalkozó osztályának tagja azt is megmutatta, nemcsak rátermett vezető, hanem eredményes «munkatárs» is tud lenni. A Szentatyá bizalma így egyre inkább nőtt a francia bíboros iránt s végül is őt választotta legközelebbi munkatársául, mert felfedezte benne azokat a veleszületett kiváló és szerzett tulajdonságokat, melyeknek birtokában körültekintő és higgadt gondossággal vezetője és egyeztetője lehet annak a dialógusnak, amelytől a pápa az egyházi feyelem és a doktrinális nyugalom helyreállítását várja.

A Szent István Milléneumi Év

első előkészítő ünnepe Passauban

Szebben, méltóbban alig lehetett volna megnyitni az 1975-re meghirdetett Szent István Jubileumot, mint az anyáknap passai záróközlattal. 1975-ben lesz Szent István király ezredik születésnapja. Az európai fölkészletek február végi rámai konferenciáján elhatározták, hogy az évfordulót, mely egybeesik a katolikus Egyház 25. évének megismétlődő szentévével, méltóan ünnepelje meg a külföldi magyarság. A hátralevő néhány díztermében az ünnepélyes fogadás, az emlékező körmenet a németországi Passauban és környékén. Itt alapították meg Waldwerk-ben a magyar gimnáziumot, mely azóta megszakítás nélkül neveli a külföldi magyar diákokat, most Kastl várában, Amberg mellett.

Dr. Közi Horváth József nagyszerű előadása után következett az esti hajókirándulás a Dunán és az Inn folyón magyar népdalokkal és sok élménnyel fűszerezve, melyeket az előtte hallott történelmi események idéztek fel a záróközlattal.

A vasárnap délutáni városnézés során az autóbuszok elvittek a kilátóba, ahol megcsodáltuk a város szép fekvését, a történelmi erdőket és a virág-pompába öltözött tavaszt a Bajor erdő és az Alpok közötti völgyben, melyet az Inn-nel és az Ilz-cel egyesült Duna szel át.

Fogadás a városházán

A városnézés után a középkori városháza dísztermében Geyer professzor üdvözölte a zárandokokat a főpolgármester nevében. A magyar zárandokok előtt ott volt a gyönyörű színes ablak, mely azt a jelenetet örökíti meg, amikor Gizella királyné aranyozott palástban, koronával a fején kopogtat a passai bencés apácakolostor kapuján. A kolostorból kilép az apátnő kíséretével, hogy fogadja az ismeretlen vándort. Az üveglaktól balra a falon hatalmas freskó, Pilgrim passai püspök és Brunhilda lóháton vonul kíséretével Magyarországra. A Nibelungen-ének e fejezete a legújabb kutatások szerint Szent István és Gizella útját örökíti meg Brunhilda és Pilgrim alakjában. Jóllehet a Nibelungen-ének az eseményt Attila idejébe teszi, de a hősköltelemény akkor írták, amikor Szent István és Gizella esküvője és magyarországi útja még élénken élt az emberek emlékezetében.

Geyer professzor többek közt elmondta, hogy Passau városa mindig élénk figyelemmel kísérte a magyarországi eseményeket. A második világháború előtt, amikor Hitler Magyarország kormányzóját, Horthy Miklóst Berlinbe kérte, Passau zászlódíszbe öltözött és meghívta a kormányzót, szakítsa meg útját és szálljon ki a városban. A kormányzó nem tudott eleget tenni a meghívásnak, de utána gyönyörű koszorút küldött Boldog Gizella sírjára. Geyer professzor kedves megemlékezését Dr. Balogh Vince linzi lelkész köszönte meg és utána körmenetben indultak a zárandokok a közeli Niedernburg-i templom felé, Boldog Gizella sírjához.

A menet élén két magyar lány vitte a magyar zászlót, illetve a Szent István lobogót. Követte őket a hatalmas zárandokgyertya, rajta a hármastalpas, a kettős kereszttel és a zárandoklat dátuma: 1969 május 3-4. A gyertyát szintén ma-

gyar lány vitte, jobbról és balról magyar-ruhás, pártás kislányok haladtak. Mögöttük férfiak a linzi és welsiek élő virágból font szép koszorújával, rajta «Boldog Gizella, Könyörögj éretünk» felírással.

Az utca viszhangzott az «Angyaloknak Királynéja» c. búcsú-ének től. A templomba érve a gyertyát a szentély előtt állították fel és egy bécsi édesanya gyújtotta meg, majd két linzi magyar-ruhás kislány németül és magyar nyelven köszöntőt mondott. Utána folytatódott a körmenet a sírhoz. A gyertyát a sír előtt, a koszorút a márvány sírlapon helyezték el, majd a zárandokok elvonultak a sír előtt, megérintve Boldog Gizella márvány síremlékét.

A püspöki szentmise

Öt perccel 12 óra előtt érkezett meg Antonius Hofman megyéspüspök és néhány perc múltán elkezdődött a megyéspüspör szentmiséje. Szigeti Kilián magyar miséje, a magyar miseénekek és imák úgy összehangolták a sokszáz kilométer távolságból érkezett magyar zárandokokat, mintha mindig együtt jártak volna szentmisére. A távolság, az idegen környezet pillanatok alatt elvesztették hatásukat és a magyar zárandokok: Erdélyből, Felvidékről, Bácskából, Bánátról, Ausztráliából, Délnémetországból, Ausztriából és Burgenlandból egy családnak érezték magukat. Ebben a szellemben üdvözölte őket a passai püspök német nyelven és Mgr. Közi Horváth magyarul. A püspök azt a gondolatot emelte ki, hogy a zárandokok és Boldog Gizella egyek a földi hazátlanságban. De amiként Boldog Gizella hontalanságában és számkivettségében a megdicsőült Krisztusban otthonra talált, hasonlóan a magyar zárandokok is Krisztusban találják meg megpróbáltatásaik értelmét.

Dr. Közi Horváth József a püspök kérésére

Fabián Károly

Passau és Magyarország kapcsolatai

A közös vacsora után Mgr. Közi Horváth József a szálloda nagytermét megtöltő zárandok-sereg előtt Passau és Magyarország kapcsolatáról beszélt. Ezek visszanyúlnak — mondotta — a magyarok bejövetelére előtti időkbe, amennyiben a passai püspökség a Balatonig terjedt és a megyéspüspör feladata volt e terület népét evangélizálni. Passauból ered Szent István diakonus, első vértanú tisztelése is ezen a területen. Ő a passai székesegyház és egyházmegye védőszentje. Valószínűleg Vajkót is passai misszionárius keresztelte István névre az egyházmegye védőszentje után. A bécsi dóm is innen kapta a Szent István nevet, amiként az esztergomi székesegyház is.

Passaun vonult át István király, amikor leánykérőbe jött bajor földre és itt vitte fiatal feleségét, Gizellát Magyarországra. Férje halála után Gizella ide tért vissza, mint menekült és kért bebocsátást a niedernburgi bencés apácakolostorba, melynek később apátnőjévé választották. Halála után itt temették el, a templom oldalhajójában, arccal Magyarországra. Sírjához elsőnek Gergely magyar püspök zárandokolt el a 11. században, aki utolsó napjait töltötte itt imával és vezekléssel. Itt halt meg. Itt járt Mária királyné, II. Lajos magyar király özvegye, aki a mohácsi vész után Belgium felé vette útját. Innen indult el Ferenc József felesége, Erzsébet, bajor hercegnő az első dunai gőzessel Bécsbe. Itt vonultak át Magyarország felszabadítására Max Emmanuel

rövid magyar beszédet mondott. Nem a királynéhoz, nem is az apátnőhöz jöttünk ma, anyáknapi, hanem boldog Gizellához, az Édesanyához, aki szent volt szent férje mellett és szentet nevelt Imre fiából. Feleség és élettárs, de mindenekelőtt Édesanya volt családjában. Milyen messze áll a mai világ ettől az Édesanyától. Magyarországon első a válságok statisztikájában, de utolsó a születések ranglistájában. Ma, amikor megnyitjuk a Szent István jubileumot, az Édesanyá-ra gondolunk. Arra kérjük a magyar nyelven köszöntőt otthon és a világon mindenütt, hogy ismerjék fel hivatásukat, méltóságukat, melyet az Urstól ad nekik. Azért imádkozunk, hogy legyen erejük a nehéz körülmények közt is vállalni az édesanyai hivatást, hogy ezzel Isten és az emberek előtt megbecsülést szerezzenek maguknak. A nevelőket meg arra kérjük, tanítsák és neveljék a magyar fiatalokat mindenütt az evangélium szellemében. A magyar fiataloknak pedig legyen követendő példájuk Szent Imre.

A szentmisén sokan áldoztak és utána első szent királynéknak sírjánál imádkozva vettek búcsút a zárandokok hazánk Édesanyjától. Hofmann püspök a kora délutáni órákban ebéd közben újra ellátogatott a zárandokokhoz, hogy elbűcsűzzék tőlük és jelét adja, valóban szívbe zárt a magyarokat.

Másnap a Passauer Neue Presse fényképes beszámolót közölt a zárandokladról.

«Boldog Gizella, Szent István arája,
Szent Imre herceg s népünk Édesanyja,
Nézz le az égből árva fiaidra,
Vezess a jó útra.»

(Isten, hazánkért ... dallamára)

Eredeti antik

rézkarcok

tájképek magyar és külföldi városokról, továbbá antik térképek a világ minden tájáról és egyéb tárgyú karcok nagy választékban kaphatók.
Export — import — csere.

Vizonteladónak nagybani árák.

Dr. Osvald Miklós,
9000 St.Gallen (Schweiz)
Rorschacherstr. 159.

Figyelem!

Megjelent a már régen várt magyar nyelvű

Újszövetségi Szentírás

nagybetűs (öregbetűs) kiadása.

Kapható a rk. lelkészknél!

Somlainé ILONA Stüberl-je

Kis magyar étterem a Graben 14 házban
Wien 1. Bräunerstr. 2. Tel. 52 61 91
Vasárnap is nyitva. Csütörtök szünnap.

STJEPAN SIMUNDIJA

jugoszláv hentesüzlete jugoszláv és magyar hentesárakkal szeretettel várja magyar vevőit.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Metzgeri-Wursterei

Dienerstrasse 26

8004 Zürich

Telefon: (051) 23 53 01

Privát: (051) 57 52 05

Hogyan dolgozzunk?

Úgy látszik, az ember legalább egy isteni parancsot buzgón teljesít: rohamosan uralma alá hajtja a földet, hogy több legyen a napi kenyér, a vagyon meg a jólét. A második ipari forradalom káprázatos módon fölfokozta a termelő képességet, de a zsinat mégis foglalkozik e kérdéssel is, mert nem úgy megy az óriási munka, mint a legfőbb érdekünk kívánja. Sok nyugati országban már túltermelés van, hiszen korlátlanul tudunk gabonát, húst, tejet, acélt, gépet és szövetet előállítani, a társadalom azonban mégis folyton forrongásban él, mivel a békét nem lehet úgy gyártani, mint a mozdonyt vagy a cipőt.

Például a közlekedés hallatlanul meggyorsult nemcsak az országok, de a világrészek között is, hiszen például már hét óra sem kell ahhoz, hogy valaki Brüsszelből Montréalba utazzék, a repülőgép sokszor olcsóbb, mint a hajó és minden évszakban, főleg pedig nyáron milliós tömegek mennek világot látni, ám a lelkek nem kerülnek közelebb egymáshoz, sőt a nemzetközi feszültség állandóan fokozódik, mivel azzal alig törődnek, hogy az erkölcsi műveltséget is komolyan növeljék. Annyi már a gépkocsi, hogy bizonyos utakon csak cammogni lehet a nagy forgalom idején, ettől azonban nem lesz a nép udvariasabb és megértőbb a másikkal szemben, tehát arra is kell nézni, hogy a munka mellett az egyén meg a közösség belső értéke is gyarapodjék.

Hol van itt a főbenjáró tévedés? A zsinat nagy nyomatékkal hangsúlyozza, hogy az ember belső szabadságát kell elérni és biztosítani, különben egymással marakodó vadak csordája lesz a társadalom. Nagy érték a demokrácia, a politikai függetlenség, a népi önkormányzat, azonban

mindez csak ott valószínű, ahol a közéletben a jog és az osztó igazság érvényesül és nem azt tartják szerencsés embernek, aki többet harcol. Belső szabadsága ugyanis csak annak van, aki könnyen, készséggel, örömmel, elvből és meggyőződéssel alapján cselekszik. Egyszer éjszaka elakadtam erősen bombázott városban, ahol kocsi sem tudtam kapni, de ismeretlen öreg bácsi szívesen kaulauzolt szállásomra és búcsúzáskor megkérdeztem tőle, miért volt olyan figyelmes hozzám és ő egyszerűen csak ezt mondta: «Szeretek jól tenni másokkal.» Hangjának színtelen tompasága még mindig a fülemben van, annyira nem lehet feledni azt a találkozást a tapintat és finomság névtelen hőseivel. Haj de kívántam megismerni azt a lelket, de éppen akkor szökésben voltam és az utcán nem lehet ilyesméről beszélgetni.

A lelki szabadság abban áll, hogy az ember a gőg és önzés bilincsét magában összetörve mentes a rossz vonzástól, ami folytonos belső harcba kerül és ehhez olyan erő kell, ami nincs meg a természetben, hanem felülről adatik. Ehhez pedig az a meggyőződés szükséges, hogy az élő Istenben megtaláljuk a felsőbbrendű erőt, amely a pusztá lét nyomora fölé emel és megtölti a szívet biztonsággal, boldog bizalommal és olyan örömmel, amely a világban nem található. Sokan tudnak erről valamit hallomásból, ám a pusztá hit halvány és ványadt marad, amíg a tapasztalás által nem lesz olyan izmos, hogy minden külső és belső akadállyal könnyen megbirkózzék. Nem olyan könnyű ezt leírni vagy színpadra vinni, mint valami háborús kalandot vagy öklöző viadalt, azonban a nagy művész erre is képes, mint annyi nagyszerű példa mutatja. A mai borzalmas erkölcsi válságot csak úgy lehet legyőzni, ha új

közvéleményt teremtünk, amely a népet a lelki szabadság útjára tereli.

A tudománynak köszönjük, hogy ma olyan hatalom birtokában vagyunk, amelyről régen álmodni sem tudtak. Gépekkel csakhamar megváltoztatjuk az egész föld színét, hiszen ma már kitűnően fűtött városokat építünk az örök jég birodalmában is, csak valami nagy baj van e hatalommal, mert állandó rémületben tart bennünket. Ha ugyanis összecsapnak az erők, akik az új fegyver birtokában vannak, a háborúnak nem lesz más győztese, csak az általános pusztulás. E borzalmas hatalom fölött csak úgy lehetünk úrrá, ha az összes kormányok szerződést köneik, hogy az atomfegyvert nem használják. Ennek azonban csak akkor lesz fogantatja, ha kölcsönös és föltétlen bizalom a bizostetka, amire a politikában még nem volt példa, tehát nem marad más hátra, mint a tökéletes nemzetközi ellenőrzés, amit nem mindenki fogad el, vagy ha elfogadják, akkor is megmarad a félelem, hogy az ügyesebb és ravaszabb kijátssza. Így lett az általános erkölcsi fölszerelés a mi korunkban létkérdés és vannak is mozgalmak, amelyek erre komolyan törekszenek, de egyelőre nincs még döntő szavuk ott, ahol a világ ügyeit és sorsát intézik. Egyelőre a kölcsönös rettegés nyújt némi biztonságot, de mindenki érzi, mennyire törékeny ez.

Valaki egyszer azt mondta: a tíz parancsal nem lehet vasutat építeni. Az illető ezzel azt akarta hangsúlyozni, hogy a gazdasági haladás nem függ az erkölcsi törvénytől és ebben bizony vaskosan tévedett, mert hiába van a legnagyobb anyagi jólét, ha ugyanakkor nem sikerül a társadalmi békét is biztosítani, amit magas erkölcsi műveltség nélkül nem tudunk elérni. Nem lehet tagadni, hogy a munka minden területén sajátos törvények uralkodnak, de azt is tudni kell, hogy az erkölcsi rend a legfőbb érték és ha ezzel nem

törődik a társadalom, a termelés maga válságba kerül. Nagy tévedés azt hinni, hogy a vallás ellenkezik a tudománnyal, hiszen hosszú századokon át egyedül az egyház művelte a tudományt és alapította a sok egyetemet Európában. A tudománynak megvan a maga önállósága és nagyon téved az a hívő, aki ezt nem látja be, mert a csillagászat vagy az élettan törvényeit nem lehet a szentírásból kiolvasni, ám a tudós is vigyázzon, hogy soha ne állítson olyan tételt, amelyet nem képes a maga módszerével föltétlenül igazolni.

A gépi termelés egyik következménye, hogy folyton rövidül a munkaidő és egyre több lesz a szabad idő. Erre sokan azt mondják: ki kell fejleszteni a szórakoztató ipart, hogy az ember ne unatkozzék, amikor nem dolgozik. Cáfolni sem érdemes e gyerekes fölfogást, ellenben annál inkább kell hangsúlyozni, hogy végre itt van a nagyszerű alkalom komolyan fejleszteni a társadalom minőségét. A szünetet arra kell használni, hogy az ember magával foglalkozzék, magába térjen és keresse a személyi kapcsolatot a Teremtővel. Ez a foglalkozás soha nem tapasztalt fényt és örömet fakaszt a szívben, amitől az ember újjászületik, új életerő birtokába jut és amikor az isteni jólét bőségét kezdi élvezni, mindig többet kíván belőle, sőt nagy kedve támad másokat is oda vezetni, mert csak a megosztott öröm az igazi. Az a hasznos és gazdag egyéniség, aki ebben a művészetben egyre jártasabb lesz és minél több társat kormányoz a lelki műhelybe, ahol az ember megszabadul a rossz vonzástól és izleti a krisztusi ígéret igazságát: Az én igám édes, az én terhem könnyű. Minél több lesz az ilyen műhely a világban, annál nagyobb hatalommá nő az a társaság, amelynek egyedül van tudása és joga a föld ügyeit intézni.

Varga László S. J.

Egy pápa-film margójára

(In den Schuhen des Fischers)

Meg vagyok győződve, hogy ezt az Andersen Mihály rendezésében készült filmet sokan meg fogják nézni. Két és fél óra hosszat peregnék le szemünk előtt a kiváló technikával készült színes képek és nyugózik le nagyszerű színészeknek mély átérzéssel alakított jelenetei a nézőt. De az az érzésem, hogy sokan vegyes érzelmekkel és benyomásokkal távoznak majd a mozitevérből. Mert a film a témájával és a téma mögötti lappangó problémákkal különböző gondolatokat csíhol ki a nézőből.

A film egy bestseller-regény sikerének az atmoszférájában született és indult el világszerte útjára. Morris L. West hasonló című regényét eddig 13 nyelvre fordították le és közel 7 milliós példányszámban kelt el. A film, mint minden film, a regényt csak mankónak használja. A rendező saját elgondolása, a közönség ízlése, a színészek egyéni képességei, a modern filmtechnika stb. mind olyan tényezők, amelyek a filmet sok tekintetben önálló vágányra állítják. De a rendezőtől el nem vitathatjuk, hogy Cinecittá stúdiójában az «örök» Róma légkörét, természeti és művészi szépségeit harmonikus egységbe sikerült olvasztania azokkal a problémákkal, amelyeket az első orosz pápa megjelenése az Egyházban felidéz vagy amelyekkel szemben találja magát.

Mind a regény, mind a film abból a meglehetősen tényből indul ki, hogy Szent Péter megüresedett székébe a bíborosok egy orosz főpapot ültetnek. Lakota Cirilt, a 20 évi kényszermunkára ítélt lengbergi érseket az orosz miniszterelnök egyrészt, mert személyében a Kelet és Nyugat közt alkalmas közvetítőt vél felfedezni, másrészt mert a római kúria is közbenjár érte, szabadon bocsátja. Repülőgépen Rómába utazik, ahol a bíborosok túlnyomó többsége őt választja meg az időközben meghalt pápa utódává. — Az új pápa személyében az utolsó három pápa jellemvonásait fedezhetjük fel: XII. Pius pápa hieratikusan és aszkétikusan, XIII. János karizmatikusan, közlékenyen és emberbaráti vonásait, és néha-néha átüt a képeken VI. Pál érzékeny-törékeny alakja, aki az előző két pápától öröklődött problémák súlya alatt görnyed és örlődik. — Talán ez a szinkretista pápa az egyik oka, hogy Szibéria és Kína határán a kínai vezetővel való nagy találkozás zátonyra futott. Nem sikerült olyan «személyiséget» a vászonra vetíteni, aki az örök evangéliumot saját értekein át sugározta volna a világra.

Az új pápa mint valamikor Harem al Rasid, éjnek idején, mint egyszerű pap járja be Róma utcáit. Nem bírja el a Vatikán magányának fojtogató légkört. Emberbaráti és papi szíve az egyszerű nép közelébe sodorja. Megjelenik egy halálközeli zsidó betegágyánál, átszeli egy fiatal orvosnőt azon a szakadékon, amely akkor támad, ha az élet valamilyen okból kifolyólag elveszti az értelmét, és szívére öleli a fiatal Pater Teomondot (neve és tanai Teilhard de Chardinre emlékeztetnek), aki veszélyes tanai miatt a római kúriával kerül összeütközésbe. A dráma akkor éri el a feszültség forróját, amikor Oroszország és Kína között közvetít, hogy a világot megmentse az atomháború szörnyűségétől. Fáradozása a kínai ellenálláson hiúsul meg. A politikai kudarc a pápát egy döntő egyházi lépésre készíti: koronázása napján nemcsak a koronáját, hanem az Egyház minden kincsét és vagyonát a világ éhez- ző népeinek a javára ajánlja fel.

Tulajdonképpen a koronázás sejteti a jövő Egyházát. Az író elképzelésében ez az Egyház a sze-

gények, az éhezők, az elnyomottak és a kizsákmányoltak Egyháza lesz. Az új pápa őket ülteti az Egyház trónjára, őket fogja szolgálni minden tehetségével és vagyonával.

Ennek ellenére az volt az érzésem, mintha az új pápa hol egy Rembrandt-festmény lenyűgöző pompájában, hol egy orosz Ikon szigorú, zárt vonalú színeiben jelenne meg a vásznon. Az Egyház lelkéből lelkeztet örök krisztusi erők nem ütnek át a színeken. És nem ütnek át a sorokon azok a problémák, amelyek ma az Egyházon belül vajúdnak. Nem látjuk a püspökök apostoli kollégiumát és nem halljuk az Isten népének a Credo-ját. Az Egyház újra, mint már annyiszor a történelem folyamán, szülési fájdalmakat él. Legyen az a dogmatika vagy az erkölcs, az egyházi fegyelem vagy a papi nőtlenség, a vegyesházasság vagy a születésszabályozás, az áteredő bűn, az Oltáriszentség vagy Szűz Mária szüzességének az oldaláról, de szinte minden oldalról éreznie kell ezeket a testébe-lelkébe nyilaló fájdalmakat. Csak sejtjük, hogy a magasba tornyosuló, egymásba torló, zúgó-zajló hullámok közt a Szikla szilárdan áll.

A film és a regény témavezetésében a pápa akkor vállalja a legnagyobb rizikót, amikor az Egyház anyagi javait és minden pompáját, mint a múlt terhes örökségét, teszi az áldozat oltárára. A háború és túlnépesedés réme fenyegeti a világot. Ezt a rémet a film az orosz-kínai ellentétbe ágyazza be és telti időszerű feszültséggel. A kínai vezér sok-sok vádját, amelyet az Egyház arcába vág, Ciril pápa csak ezzel a gesztussal tudja kivédeni. Rádöbben, hogy a gazdag Egyház eltorlaszolja a megváltás útját és megfosztja őt attól a jótól, hogy a mai embert hitelt érdemlően az evangélium követésére szólítsa fel. Rádöbben, hogy Krisztus Egyházában ma azért nem ül «egy asztalhoz» az emberiség, mert ez az Egyház nem tudja meggyőzni a gazdagot, hogy feleslegéből a szegénynek is adjon. Eszünkbe jutnak a II. Vatikáni Zsinat szavai: «A szegényekben és a szenvedőkben ismeri meg az Egyház annak a képét, aki őt alapította és aki maga is szegény volt és szenvedett». (Egyház, 8. r.)

A nagy szociális és társadalmi feszültségek elsősorban akkor nivellálódnak, ha minden nép egyforma joggal ülhet az anyagi javak terített asztalához és a morzsák legfeljebb a kutyáknak maradnak... Nem szabad felejtenünk, hogy Krisztus Egyházának lelki egysége nemcsak szervezeti probléma. Az Egyház lényege elsősorban kegyelmi tényezőknél múlik: Azon az egységen, amelyet az egy Ige és az egy Asztal közössége teremt. A pápa éppúgy mint a püspökök tekintélye eszköz ennek a lelki egységnek a biztosításában. Mint az abroncsnak kell összefognia azt az isteni kinyilatkoztatást, amelyet Krisztus Urunk az emberiség «új borának» nevezett. A pápai főség végeredményképpen Krisztus Urunknak abban az akaratában gyökerezik, hogy a pápa mint Isten népének legfőbb pásztora a reábizott nyáját az egy Ige és az egy Kenyér erejével szilárd egységbe forrassa és megtartsa.

A film távlati inkább horizontális, mint vertikális, inkább a szociológia, a humánus és az organizáció irányába mutatnak, mint a lelki mélységek felé. Ennek ellenére azt a hő vágyat keltik a nézőben, hogy az utópia ezen a síkon is minél előbb valósággá váljék.

P. Sellye Vince

«MINT OLDOTT KÉVE SZÉTHULL NEMZETÜNK» ...

Beszélő számok — Magyarok élnek:

Magyarországon 9,900.000

SZOMSZÉDOS ÁLLAMOKBAN

Ausztria	50.000
Csehszlovákia	750.000
Szovjetunió	170.000
Románia	1,850.000
Jugoszlávia	550.000
Összesen:	3,350.000

EURÓPA EGYÉB ÁLLAMAIBAN

Belgium	15.000
Franciaország	50.000
Hollandia	10.000
Nagy-Británia	25.000
Német Szöv. Köztársaság	50.000
Olaszország	10.000
Svájc	15.000
Svédország	10.000
Egyéb Államok	15.000
Összesen:	200.000

AMERIKAI ÁLLAMOKBAN

Egyesült Államok	800.000
Kanada	100.000
Brazília	60.000
Argentína	15.000
Egyéb államok	15.000
Összesen:	990.000

AUSZTRÁLIÁBAN

Ausztrália és Új Zeland	35.000
-------------------------	--------

Ázsiában és Afrikában	25.000
------------------------------	---------------

A világ magyarsága: 14,500.000

A Magyar Statisztikai Hivatal jelentése alapján összeállította

Kiss Gubik Nándor

Magyar órasmester

sokéves gyakorlattal, mindennemű óra és ékszer javítását vállalja, garanciával. Rendkívül jutányos árak! Kérjen ingyenes tanácsot óra és ékszer vásárlása előtt.

Groszman Miklós
Neuweg 8. Hölstein BL.
Tel.: (061) 84 63 56. Hívható este

Dr. HAMSÁG JENŐ

Flóra Gyógyszertára

szállít Magyarországra és a világ bármely részére gyógyszereket.

Badenerstr. 85.

8004 Zürich

Tel. (051) - 23 - 21 - 40

Szent István

születésének ezredik évfordulója
méltó ünnepségre készül
a külföldi magyarság

A krónikások egymástól eltérő adatai közül a mai történetírók általában a 975-ös évet fogadják el Szent István király születési dátumául.

Ezért javasolta a magyar főlelkészi kar 1969 február 25 - március 2 -ig tartott római konferenciája, hogy a külföldi magyarság, és azon belül a külföldi magyar katolicizmus, 1975-ben ünnepelje meg első szent királyunk, államalapítónk és egyházszerzőnk születésének ezredéves évfordulóját, a *Szent István Millénumi Év*-et.

A Nyugat-Németországban és a Benelux-államokban magyar lelképásztori munkát végző katolikus papság, amely 1969 április 21 - 24 -én tartotta Dr. Adám György pápai kamarás, szentszéki megbízott elnökletével tavaszi konferenciáját a rajnaparti Bad-Honnef-ben, egyhangú lelkesedéssel tette magáévá a főlelkészi karnak ezt a javaslatát. Örömmel üdvözölte azt az indítványt is, hogy a jubileumi évet megelőző időt a külföldi magyarság lelki elmélyítésére kell fordítani.

A konferencia a jelenlévő magyar lelkészek együttműködésével és P. Varga László SJ, belgumi magyar főlelkész elnökletével kezdődött.

Dr. Közi Horváth József pápai kamarásnak a világpolitikai helyzetről, az európai fejlődésről és az otthoni egyházi állapotokról tartott előadása után az értekezlet résztvevői két napon át tárgyalnak beható és élénk eszmecsere keretében, hogy megvitassák a Nyugat-Európában élő magyar katolikusok lelki problémáit és a velük kapcsolatos lelképásztori teendőket. (MET)

A SZENT ISTVÁN MILLÉNUMI ÉV németországi előkészítése

Szigeti István aachen, Mikó György essen és Dr. Hieró István kölni magyar lelkészek kaptak megbízást a Bad-Honnef-ben tartott magyar lelképásztori konferencián.

A jubileum második előkészítő ünnepsége 1969 augusztus 31-én, vasárnap Aachenban lesz. P. Varga László SJ, a Benelux-államok magyar főlelkésze a hagyományos benelux Szent Istvánnapi találkozó helyéül az idén Aachent jelölte ki. Az ünnepségen résztvesz Észak-Rajna-Westfália magyarsága is, amely számára és jelentőségre Nyugat-Németországban a második helyet foglalja el a Bajorországban élő nagyszámú magyarság után.

P. Varga az aachen magyarsággal, Szigeti Istvánnal máris hozzáállott az ünnepség előkészítéséhez. A választás szerencsésen esett Aachenra azért is, mivel ez a város sok magyar emléket őriz. (MET)

A Szentatya

genfi útjának programja

Előző számunkban már jelentettük, hogy VI. Pál pápa június hónapban résztvesz a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal fennállásának 50 éves jubileumi ünnepségein. Május 13-án jelentették a hírvivők, hogy a pápa június 10-ére tette genfi látogatását. Az úti programmal kapcsolatban a Vatikánban a következőket közölték:

D. e. 9 órákor

érkezik a Szentatya a Genf-Cointrin-i repülőtérre,

10 órákor

beszédet mond az Egyesült Nemzetek épületében a Munkaügyi Hivatal jubileumi díszgyűlésén,

12.15 -kor

látogatást tesz a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Irodájában (BIT), ahol fogadja a hivatal tisztviselőit családtagjaikkal együtt,

13 órákor

megjelenik a genfi városházán, ahol találkozik a svájci szövetségi kormány, valamint Genf kanton és város küldöttségeivel,

14 órákor

a pápa megpihen a Bruder Klaus-plébánián,

16 órákor

fogadja a svájci püspöki kart és a nemzetközi katolikus szervezetek képviselőit,

17 órákor

felkeresi az Egyházak Világtanácsának az irodáját,

18.30 -kor

szentmisét mond a város egyik parkjában (Parc de la Grange),

20 órákor

visszaérkezik a Genf-Cointrin-i repülőtérre, ahonnan repülőgépe visszaindul Rómába.

A Szentatya útját a svájci repülőárság (Swissair) «St.Gallen» nevű gépén teszi meg.

Képünk azt a pillanatot ábrázolja, amikor VI. Pál pápa megérkezik New Yorkba és üdvözlő a repülőgépből kilépve a fogadására megjelent tömeget.

Hireink és közleményeink

Stockholm. P. Szentiványi Dezső SJ, godesbergi tanár három hétig segített Skandináviában a magyar lelkészek munkájában. Stockholm mellett egy-egy háromnapos zárt lelkigyakorlatot adott előbb a férfiaknak, majd a nőknek. Mindkét alkalommal megtelt magyarokkal a stakei kis lelkigyakorlatos ház, amelynek kapacitása nem több mint 25 személy.

Oslo. A lelkiélet elmélyítésére a havi rekolléciók tartása mutatkozik a legmegfelelőbb formának. Vasárnap d. u. 3 órakor kezdődik a program, a magyar jezsuiták oslói lakásán. Két előadás van, közöttük az elmaradhatatlan kávézás — a hazai készítményű süteményekkel, amelyet a háziasszonyok hoznak magukkal nem megvetendő mennyiségben. Este hat órakor magyar mise, majd mise után szabad beszélgetés tetszésszerűt ideig. Az utolsó ily rekolléció április 20-án volt, 20 részvevővel.

Köln. Május 11-én este bemutatták a Kölni Magyar Házban a «Kívánsághangverseny» című filmet, majd Cselényi József énekelt magyar nótákat.

Nyaralások. A magyar ifjúság Európa különböző helyein nyaral, vakációzik. A cserkészek Olaszországban, a Lago di Tenno mellett táboroznak július 26-tól augusztus 10-ig. — A Benelux (Belgium, Nederland és Luxemburg) államok magyar gyermekei a közép-hollandiai Alphen községben vakációznak. D. e. magyar betűvetést és nótákat tanulnak, d. u. pedig játékokat. — Párizsból az idén Burg Kastl-ba mennek a gyermekek nyaralni egy egész hónapig, július 25-től augusztus 25-ig. — Ausztriában a gyermekek Ternberg-ben nyaralnak július 28-tól augusztus 17-ig. — A nagy készülődésben bizonyára nem feledkeznek meg arról sem, hogy szép időért imádkozzanak, mert ez egyik lényeges kelléke a gondtalan nyaralásnak.

Párizs. Prof. Emmanuel Béla, a párizsi Misszió kedves Béla bácsija a napokban tért vissza Londonból, ahova mint előző években, most is meghívást kapott előkelő angol családokhoz portréfestésre.

Burg Kastl. Április 30-án volt Kastl-ban a bérmálás, melyet az Eichstätt-i püspök végzett. 77 magyar diáknak osztotta ki a bérmálás szentségét. Délután ünnepélyt rendeztek a püspök tiszteletére, aki utána megtekintette az intézetet.

Liège-ben az anyáknapjára április 27-én tartották meg nagyszámú gyermek és szülő részvételével. Rutich Iván diapozitív vetítéssel színezte a műsort, és a Liège-i «Csárdás» tánc-csoport fellépése élénkítette a hangulatot.

Norrköping. A Stockholmi Magyar Énekkar norrköpingi hangversenye április 26-án szép eredménnyel zárult. Az énekkar Maros Miklós zeneszerző-karnagy vezetésével Beethoven, Liszt, Kodály, Friderici és Bárdos kórusműveiből adott elő. Maros Miklósné Varga Ilona művész női szólistaként lépett fel. Norrköping és környékének magyarsága a hangverseny után az énekkar vendége volt. A résztvevők egybehangzó véleménye szerint hasonló magyar találkozót rendszeresíteni kellene. — Az énekkar következő szereplésére a stockholmi Magyar Katolikus Kör pünkösdi oslói kirándulásán kerül sor.

Kastl. Pünkösdkor, szombat, vasárnap és hétfőn magyar találkozó lesz Kastl-ban. Szombaton d. u. sportbemutató. Vasárnap az idei 22 érettségiző ballagása, délután szülői értekezlet, este pedig a belső váruddal való változatos és élvezetes programot nyújt az iskola. Hétfőn a szülők és gyermekek szabadnapja. — Az érettségi írásbeliek és szóbeliek június első napjaiban kezdődnek és 28-ig tartanak.

Amerikanisch – Ungarischer Buchdienst G.m.b.H.

VERLAG UND VERTRIEB CHRISTLICHER LITERATUR

AMERIKAI MAGYAR KIADÓ

Fenyvessy J.: **Dominóvár** Ára: DM 6.— v. 1.75 US dollár
Kiseb és nagyobb storyk; a DC 9 szárnyán Nyugat-Európában és a nagy világban, a magyarok nyomában.

Mérő F.: **A paradicsomadár tánca** Ára: DM 6.— v. 1.75 US dollár
Műfordítások idegen népek irodalmából.

Brandenstein Béla: **Művészet és élet** Ára: DM 6.— v. 1.75 US dollár
A művészet és az élet kapcsolatai, lehetőségei, irodalmi formái.

Angebot: **Freude** (Több szerző) Ára: DM 1.— v. 0.50 US dollár
Néhány gondolat, szép mondás és irodalmi alkotás az igazi boldogsághoz.

D. Schlüter: **Asien und der Westen** Ára: DM 4.— v. 1.— US dollár
Ázsia és a Nyugat kapcsolatai a múltban és a jelenben. Lehetőségek a jövőre vonatkozólag.

Sigmond R.: **Atheismus und Christentum** Ára: DM 2.— v. 0.75 US dollár
Az atheizmus és a kereszténység — a két ellentétes világ — helyzete ma, az atomkorszak hajnalán.

Címünk Európában:

5038 Rodenkirchen, Hauptstrasse 24.
Postfach 55; — Postfach: 5 Köln 1, 88
oder 586 — Telefon: Köln 50 28 24 -
50 22 93 — Wien 56, Postfach: 326

Címünk Amerikában:

Kárpát Publishing Co.
5705 Detroit Avenue
Cleveland, Ohio 44102/USA
Telefon: 651 - 1060 (Area-Code : 216)

Bernben május 11-én nagyon változatos műsor keretében köszöntötték a magyar gyermekek édesanyjukat.

A berni Misszió közli, hogy Biel-, Delémont-, és Thunban júliusban nem lesz magyar szentmise.

Basel. A baseli Misszió a «bogaar actio» keretében 216.— frankkal támogatta a baseli katolikus egyetemi diákokhoz, az anyáknapjára csokoládé tányérrakkal eladásával pedig 50.— frankot jutottat a Caritason keresztül a Kis-Baseli Nőotthonnak.

A Baseli Magyar Iskola évszámánál, jún. 22-én d. u. 16 órai kezdettel (Providencia, Laufenstr.) «Látyás király aranyszörű báránykájá» kerül előadásra, népi táncokkal és népdalokkal. A felnőttet és gyermekeket hívja várja az iskola vezetősége.

Július és augusztus hónapokban Ottenben, Solothurnban, Wettingenben, Liestalban és Aarau-ban nem lesz magyar szentmise.

Burg Kastl. Vácsi Gyula, Svájcban élő neves zongoraművész házi hangversenyt adott a magyar gimnázium növendékeinek Liszt műveiből. A diákok lelkesen ünnepelték a zongoraművészt, aki ráadásul Bartók, Kodály és Chopin zeneszerzőktől is előadott egy-egy művet. Sokan vásárolták meg Vácsi nagy művésztelvezését, amely különben megrendelhető az alábbi címen: Musica Hungarica, Postfach 56, — 9008 St.Gallen, Suisse.

Brüsszel. Nyugat-Flandria egyik városkájában, Roeselareban magyar zászlókat lengetett a szél

április 20-án a Leenstraat 38. sz. alatti épület homlokzatán. Ennek az intézetnek nagytermében tartotta ugyanis Flandria magyarsága szokásos évi összejövetelét lelkes szervezői: a magyarul is beszélő belga Arnold Ghesquiere atya és a magyar édesanyjától származó Verhaeverbeke Willy atya vezetésével. A hatalmas termet egészen megtöltötte a több száz főnyi közönség, hisz sokan elhozták belga hozzátartozóikat és ismerőseiket is. Uzsonna, tombola, magyar énekek és táncok alkották a nagyszerűen sikerült összejövetel programját, amely a késő délutáni órákban ért véget.

Május 1-én, Szent József, a munkások védőszentjére ünnepén magyar szent-énekektől visszhangzott ugyancsak Flandriában a Gent (Gand) közelében levő Oostakker temploma. Kb. 50 főnyi magyar zarándok jött össze Brüsszélből, Antwerpenből, Gentből és Charleroi-ból. A brüsszeli-ek bérelt autóbusszal érkeztek lelkészükhöz vezetőségével, aki a kegytemplom főoltáránál énekes nagymiséjét és szentbeszédet mondott. Brüsszebe visszatérőben megtekintették a gyönyörű genti székes-egyházat is. — Dicséret azoknak, akik a rossz idő ellenére is eljöttek, hisz a zarándoklás nem pusztán kirándulás, hanem egyben áldozatvállalás is!

A magyar menekült bencéseknek az USA-ban, a San Francisco közelében 1957 óta működő Szent István perjelégéről írt meglehetősen részletes beszámolókat a «Katolikus Magyarok Vasárnapja»-ban. A rendháznak Hoffer Lipót, a közeplőskolának Hites Kristóf atya a vezetője. Az iskolának 121 tanulója van. A tíz bencés atyát tíz világi tanerő segíti a pedagógiai munkában.

St.Gallen. A St.Gallen-i, rorschachi, widnau és környékbeli magyarok számára Dr. P. Seilye Vince, volt szalézianus tartományfőnök, tartotta a nagybőjti szentbeszédet ez év márc. 14-19-ig.

Dr. P. Mehrle Tamás, fribourgi szentdomonkos-rendi egyetemi tanár 1969. ápr. 25-én a «Humanae Vitae» pápai enciklikáról tartott előadást a St.Gallen-i magyarok számára.

A st.galleni s környékbeli magyarok május 11-én emlékeztek meg az «anyák napjáról» Rorschachban.

Zürich. Építkezések miatt a Zürichi Magyar Misszió eddigi helyéről (Werdstr. 57. 8004 Zürich) április végén elköltözött. Új lakcíme: Birrmenstorferstr. 54. 8004 Zürich. A telefonszám változatlan: (051) 23 80 26. Postai cím: Postfach: 5242. 8025 Zürich.

München. A Münchener Magyar Egyetel rendezésében Szörényi Éva művész 1969. május 16-án Münchenben jól sikerült előadást tartott. A műsort Falk Julia és Schmidt Károly operanékesek énekszámai gazdagították.

Róma. Trizny Máttyás Rómában élő honfitársunk nagyszerű kiállítás rendezett akvarelljeiből

március 1-12 között a római «Il Cavaletto» galériában. Az olasz sajtó is elismeréssel emlékezett meg a kiállításról. Trizny Máttyás felesége Szőnyi Zsuzsa, a kiváló magyar festőművész, Szőnyi István leánya.

Názáret. 1969. március 23-án szentelték fel Názáretben a Boldogságos Szűz lakóháza fölé épült bazilikát. A templom építési költségeinek előteremtésében és belső díszítésében szinte az egész világ katolicizmusa résztvett. A Magyarok Nagyszonyja mozaikképének tervét Moldován István magyar festőművész készítette el.

Magyarország évi 21.263 válással a «világranglista» élére került — írja a «Magyar Nemzet» 1969. március 13-i számában.

Paphiány a veszprémi egyházmegyében. 1969. február 3-án meghalt Dr. Géczy Lajos esperes, badacsonytomaji plébános. Temetésén résztvett Mécs László is, akit az elhunythoz hosszú barátság fűzött.

Az új papszentelésig, a nagy paphiány miatt a 82 éves Kormendy Lajos nyugalmazott plébános látja el a háromezer lelket számláló plébánia vezetését. (MET)

A lelkeszségek nyári miserendje

Általában a nyári hónapokban a magyar nyelvű szentmisék száma csökkenni szokott a lelkeszségek, de még inkább a hívek nyári szabadsága miatt. De nemcsak ezért, hanem inkább amiatt adjuk közre a magyar lelkeszségek nyári miserendjét, hogy megkönnyítsük az utazók és a turisták számára a magyar szentmise hallgatását. (A miserendet országunkonként és azokon belül a városok betűrendes sorrendjében jegyeztük fel.)

Ausztria

Bécsben minden vasár- és ünnepnap két magyar szentmise van 11.00-kor, az egyik az I. kerületi Singerstrasse 7. sz. alatt, a másik a 11. kerületi K-Ebersdorfbán,

Bregensben minden vasárnap a magyar kápolnában 10 órakor,

Grazban minden vasárnap 10 órakor a Stiegen-Kircheben,

Innsbruckban minden vasárnap d. e. 10 órakor a Szent János-templomban,

Linzben a hónap első vasárnapján 11.30-kor Kleinmünchenben, a hónap többi vasárnapján 11.30-kor Neue Heimat-ban,

Spittal/Drauban minden vasár- és ünnepnap 19.00-kor a szokott helyen,

Belgium

Antwerpenben jún. 1-én, 15-én és júl. 6-án 10.30-kor (P. van Hobokenstraat 9)

Brüsszelben minden vasár- és ünnepnap, valamint a hó első szombatján 19.00-kor (125, rue de l'Arbre Bénit)

Charleroi-ban jún. 1-én és júl. 6-án 17.00-kor (14, rue Laboratoire)

Gentben június 29-én 11.00-kor (Brandstraat 3), Liègeben jún. 8-án, 22-én, júl. 27-én 18.00-kor (10, rue Eugène Ysaye),

Namurben jún. 1-én, júl. 6-án 10.00-kor (6, rue St.Jaques),

Verviersben jún. 15-én 17.50-kor (5, rue Renier),

Franciaországban

nem kaptuk meg a nyári miserendet, de úgy tudjuk, hogy Párizsban van minden vasárnap és ünnepnap magyar szentmise 10.30-kor (35, rue de Sèvres, P-5.),

Hollandiában

a nyári hónapokban nincs magyar nyelvű szentmise.

Németországban

Darmstadtban júl. 27-én, aug. 24-én 10.30-kor (Altersheim, Emilstr.),

Giessenben jún. 15-én, júl. 20-án, aug. 17-én 11.00-kor (St. Josef-Spital),

Frankfurtban jún. 8-án, júl. 15-án, aug. 10-én 16-kor (Kolpinghaus),

Hannoverben jún. 29-én, júl. 27-én és aug. 31-én 10.45-kor a Marienhausban (Gellerstr. 51.),

Hildesheimben jún. 15-én, júl. 20-án 16.30-kor (Alfelder Str. 109),

Ingolstadtban jún. 15-én, júl. 20-án, aug. 17-én 16.30-kor a St. Pius plébániatemplomban (R. Wagner Str. 26),

Mainzban jún. 1-én, júl. 6-án, aug. 3-án 10.30-kor (Antonius-templom),

Marburgban júl. 20-án, aug. 17-én 11.00-kor (St. Elisabeth-Spital),

Münchenben minden vasár- és ünnepnap van magyar szentmise 10.30-kor a Damenstift-templomban (Damenstiftstr.),

Osterode/Harzban jún. 22-én, 17.00-kor (Bergstr. 12),

Salzgitter-Lebenstedtben 16.30-kor jún. 8-án, júl. 15-án a St. Josef-Kircheben (Albert Schweitzer Str.),

Stuttgartban jún. 1-én, 15-én, júl. 6-án, július 20-án 10.30-kor (Katharinenstr. 4.),

Wiesbadenben jún. 8-án, júl. 15-án, aug. 10-én 10.15-kor (St. Josef-Spital),

Wolfsburgban júl. 6-án 17.00-kor Caritasheimban (Pestalozzi Allée).

Skandináviában

Aarhusban (Dánia) augusztus 31-én a szokott helyen és időben,

Koppenhágában a hónap első vasárnapján 8 órakor a szokott helyen,

Malmöben a hónap első vasárnapján 8 órakor a szokott helyen.

Osloban szeptember első vasárnapján Szent István-ünnepség.

Svájcban

Aarau-ban minden hónap 4-ik vasárnapján d. u. 6 órakor a plébániatemplom előadótermében.

Baselban minden vasárnap d. e. 9.30 (féltiz) órakor a Vincenciánumban (Socinstr. 46. sz.)

Bernben jún. 8-át kivéve minden vasárnap 10.30-kor; Urnapján, Nagyasszonykor és Szent Istvánkor 20.00-kor a Viktoria-Spital kápolnájában,

Bielben jún. 15-én, aug. 17-én 17-kor a metti új templomban (Geysriedweg 31),

Delémontban jún. 22-én, aug. 24-én 17.50-kor a kapucinusoknál,

Fribourgban jún. utolsó vasárnapján 10.00-kor az Albertinumban,

Gentben minden vasárnap 11.15-kor a St.Boniface-kápolnában (14, av. du Mail, Plaine du Plainpalais).

Lausanneban minden vasárnap 8.45-kor a Servan-kápolnában (Rue Eugène Grasset és a Rue du Servan sarkán),

Liestalban minden hónap harmadik vasárnapján este 6.30 (félhét) órakor,

Luzernben minden vasár- és ünnepnap 11.00-kor a St.Peter-templomban (Bahnhofbrücke köz.),

Ottenben minden hónap első vasárnapján d. e. 11.30-kor a kapucinusoknál,

Rorschachban jún. 8-án, júl. 15-én 10.30-kor az Allerseelen-kápolnában (Plébániatemplom m.),

St.Gallenben jún. 1-én, 15-én, júl. 6-án, júl. 20-án 10-kor a Gallus-kápolnában (Klosterhof)

Solothurnban minden hónap 2-ik vasárnapján este 18.50 órakor a Jezsuita-templomban,

Thunban jún. 1-én, aug. 3-án 16.30-kor, jún. 15-én, aug. 17-én 8.30-kor a plébániatemplom kápolnájában,

Wettingenben minden hónap első vasárnapján d. u. 5 órakor a pléb.-templom kápolnájában,

Zürichben minden vasár- és ünnepnap 10.00-kor a St.Antonius-templomban (Neptunstr.)

A lelkeszségek közül többen nem küldték be miserendjüket. Legközelebbi számunkban a hiányzókat is közöljük, ha azokat legkésőbb július 1-ig megkapjuk.

Bernadette Devlin az angol képviselőházban

A «parlamentek anyja»-nak, az angol képviselőháznak, iratlan illemszabálya szerint az újdonsült honatyá vagy honanya heteken át csöndben elüldögél valamelyik hátsó padban. Amikor végre szerényen szólásra jelentkezik, gondosan vigyáz arra, hogy beszédével vitát ne idézzon fel és így az ellenpárttól is megkaphassa a «szűzbeszéd»-nek kijáró udvarias tapsot.

Az északírországi Mid-Ulster kerületének áprilisi közepén megválasztott képviselőnöje, a 22 éves

diáklány, Bernadette Devlin a «Westminster»-be való bevonulásának első napján fölírta a «Tisztelt Ház» tradícióját.

Az alsóház napirendjén éppen a szűkebb házáját fenyegető polgárháború kérdése szerepelt. A «baby-politikus»-nak csúfolt Bernadette esküjének letétele után 63 perccel már bekapcsolódott a vitába, mégpedig olyan hozzáértéssel és szónoki lendülettel, hogy a Ház legöregebb és legkonzervatívabb tagjainak se jutott eszébe az új és ifjú

colléganó «illetlen» viselkedése ellen tiltakozni.

Ez a hozzászólás kíméletlen vádbeszéd és lángoló hitvallás volt. Vádbeszéd az angol dzsentri ellen, aki a vallási ellentét ügyes kihasználásával gyarmati uralmat gyakorol Északírországra felett. És lángoló hitvallás a demokrácia és a szociális igazságosság mellett, amelyet az évszázados elnyomás alatt kisebbségbe szorult ír öslakosság nélkülözni kénytelen.

Az angol parlament Benjaminjének szűzbeszédé négy héttel ezelőtt hangzott el, de a szónok személyével még mindig foglalkozik a világajtó. Az olvasóközönséget annyira megalotta ennek a rendkívüli «gyerekklány»-nak a világpolitika színpadán való hirtelen és tűneményes megjelenése, hogy a nagy képeslapok is szükségesnek és kifizetődönök tartották részletes riportokban foglalkozni a fiatal képviselő életével és az ügyvel, amelynek ifjú életét szentelte.

Ki ez a Bernadette Devlin?

Az angol parlament történetének második legfiatalabb képviselője. Nála fiatalabban csak az ifjabb William Pitt került be az alsóházba. A kettő között azonban óriási a különbség. Az ifjabb Pitt mint egy híres apának a fia és az uralkodó angol főnemesség tagja lett 18 éves fejjel képviselő. Bernadette Devlin, akinek az apja szegény ír ácssegéd volt, nyomorgó parasztok, jogfosztott munkások, az igazságtalanság ellen lázadó diákok szavazatával jutott mandátumhoz. Az ifjabb Pitt a hatalom dédelgetett kedvence volt. Bernadette Devlin a szűzbeszédet megelőző éjjel még utcai torlaszt épített diáktársaival és híveivel a polgári jogokért tüntető tömeg ellen kíméletlen durvasággal fellépő rendőrség ellen. Kopott vászonnadrágját csak az egyik londoni áruházban vetette le, hogy újonnan vett kékeskék miniruhácskájában méltó módon jelenhessen meg a Themze partján álló parlament öreg épületében.

Amilyen szenzáció volt a bemutatkozó beszéde, olyan rendkívüli a családi helyzet és a politikai háttér is, amelyből ez az ír szabadságharcos leány a nagypolitika színpadára lépett. Apját 9 éves korában elvesztette. Az öt árvaát a hőselkü özvegy bámulatreméltó szeretettel és áldozatos munkával nevelte. Tíz év múltán ő is távozott az élők sorából.

Az árva ír leány a katolikus elemi és középiskola elvégzése után a belfasti egyetemre kapott ösztöndíjat. A lélektan választotta. A zömöktermetű, tartarú, könnyűmosolyú teremtés mindössze 152 centiméter magas. Szürkés nagy szeméből és magas homlokáról azonban átlagon felüli értelem és célratörő határozottság sugárzik.

Ez az átlagon felüli értelem és célratörő határozottság hamarosan a «Civil Rights Movement», az elnyomott és nagyon szegény ír kisebbség jogaiért küzdő mozgalom vezetői közé emelte.

Ulster — Anglia szegénye

Szent Patrik szigete és népe többszázados angol

elnyomás után 1921-ben végre visszanyerte szabadságát. Hat grófság azonban Északírországra, vagy másként Ulster, néven továbbra is angol fennhatóság alatt maradt, mert ott az öslakók a betelepítettekkel szemben már kisebbségben voltak.

Nem hinné az ember, ha a szomorú tények nem bizonyítanák, hogy Angliának ebben az önkormányzatú tartományában csak a földbirtokosoknak, ház-, üzlet-, és műhelytulajdonosoknak és feleségeiknek van községi, megyei és tartományi viszonylatban szavazati joga. Ami a valóságban azt jelenti, hogy a lakosság szegény részét kitevő katolikus ír lakosság — a londoni parlamentbe küldendő képviselők választásán kívül — alig szólhat bele a közügyek intézésébe.

A «Polgári Jogok Mozgalma» a gazdasági és szociális téren is súlyos sérelmeket szenvedő kisebbség ügyét az utcára vitte. Protestáns fiatalok is csatlakoztak hozzájuk. Bernadette Devlinnek sikerült megértetni velük, hogy Északírországon nem protestáns-katolikus ellentétéről van szó, hanem a szegények és elnyomottak lázadásáról a vallási ellentétet kihasználó gazdagok és hatalmak ellen. Így elérte, hogy a halálozás következtében megürült Mid-Ulster kerületében a protestáns szegények és fiatalok egy része is rá szavazott.

Bernadette Devlin politikai hitvallása

Mid-Ulster «tisztelretémelő» képviselőjének politikai ideálja a népi demokrácia. Az ő népi demokráciájának azonban semmi köze sincsen a kommunizmushoz. Nem lehetek egyidejűleg katolikus és kommunista, mert a kommunizmus ellensége a katolicizmusnak. Szocialista vagyok, — hirdeti — az én szocializmusom azonban nem Marx könyveire, hanem Jézus Krisztus tanítására épül. » Végül eljött az egységes Írország, a keresztény népidemokratikus Írország, amelyben mindenki szabadon gyakorolhatja a vallását, vallhatja a világnézetét; amelyben mindenki egyformán jogokat élvez és amely minden gyermeknek megadja az előmenetel lehetőségét és minden családnak biztosítja a munkát és a kenyeret. Az ír nép sorsát, az én szegény ír népemnek a sorsát annyira a szívemen viselem, — mondotta egyik nyilatkozatában —, hogy annak jobbrafordításáért szívesen odaadnám az életemet is. »

Amikor ezt az utolsó mondatot olvastam, akaratlanul is a magyar forradalom otthoni fiataljai jutottak az eszembe. És azok a külföldön élő magyar fiatalok, akik nem a szovjet-megszállás adottságaiba való belenyugvás szükségességének divatos szövegét ismételték, hanem mindenkor és mindenütt a szétdarabolt, megtört és elnyomott dunavölgyi magyarság egysége és szabadságra harcosának érzik magukat.

Közi Horváth József

KÉRELEM

A Szerkesztőség nagyon kéri a Főtisztelendő Lelkészi Urakat, akik az Életünk-et híveik számára megrendelték, a következőkre:

1. Szíveskedjenek az évi előfizetési díjakat híveiktől begyűjteni és a megkapott első hat (január - június) példányszám árát a Gazdasági Bizottságnak minél előbb beküldeni.

2. Azoktól a lelkeszségektől pedig, amelyekben az előfizetések begyűjtése sikerrel járt, tartozásaik kiegyenlítése mellett még azt is kérnénk, tartalék összegeikből adjanak kölcsönt vagy előleget a lap Gazdasági Bizottságának. Így segíthetnének az Életünk jelen súlyos pénzügyi helyzetén, amely abból adódik, hogy a Gazdasági Bizottság a lap eddigi előállítási költségeiből mintegy 13.000 svájci frankot nem tudott kiegyenlíteni.

3. Hálások lennének azért is, ha a lelkészek írásban elmondanák véleményüket a lapról és előadnák kívánalmaikat.

KÖSZÖNET

a «Cigogne» elnökének

A Párizsban és Franciaországban élő magyarok ismerik «La Cigogne» («A Gólya») jótevékenységi egyesületet. Lapunk, a már időközben fuzionált párizsi «Sorsunk» 1967 június 1-én megjelent száma egy egész oldalt szentelt «A Gólya» érdemeinek Dorange André párizsi magas állású bíró által alapított egyesület fennállásának tizedik évfordulója alkalmával. A csaknem 600 magyar családot lakáshoz juttató egyesület egyes tagjai mozgalmat indítottak azért, hogy alapító-elnökük részére szerény emléket juttassanak. Egy öttagú bizottság fejezte ki nem régen Dorange bírónak a Gólya által lakás-juttatásban részvételük mély és örök hálóját és nyújtotta át az ada-

kozásból bejolyt összegből vásárolt emléktárgyat: a tizkötetes nagy Larousse Lexikont. Kresmery Antal ékes szavakkal vázolta Dorange elnök háladatos tevékenységét, családja valamennyi tagjának áldozatkész munkáját és annak példás eredményeit. Faragó László több példával illusztrálta a magyar családok köszönetét azért, hogy Dorange elnök őket egészséges, szép és aránylag igen kedvező áron örök-lakáshoz illetve olcsóbéru bérlakáshoz juttatta. A jugoszlávok nevében pedig Krsulja Ante köszöntötte fel Dorange bíró szerb-horvát nyelven, majd Madame Braescu, a Faareco főtitkára idézett fel több emléket, míg végül dr. Leh Tibor «A Gólya» főtitkára üdvözölte Dorange elnököt és szeretett családját. Dorange bíró a töle megszokott közvetlenséggel és szellemességgel köszönte meg a megemlékezést. Már elhalványulnak a régi csúnya emlékek, már az időközben felcseperedett gyermekek sem emlékeznek vissza a kezdeti nehézségekre, de fiatal vagy öreg, mindenki tudja, hogy sohasem róhatja le hálóját Dorange bíróval és családjával szemben, mert ők önzetlenül a legtöbbet adták a hazátlanul maradt embereknek: jeleket a fejük fölé; nem, többet: kényelmes, szép modern lakást.

Kommunista «mosolyoffenzíva»

a külföldi magyarság felé

A budapesti kommunista kormány, a Magyarok Világszövetségének a cégére alatt, egyre fokozottabb erőfeszítéseket tesz a külföldi magyarság megnyerésére. Ennek a megnövekedett érdeklődésnek részint külpolitikai, részint pedig pénzügyi okai vannak.

A Magyarok Világszövetsége 1970-re magyar világtalálkozót tervez Budapesten sok tízezer külföldi magyar részvételével. Az előkészítés alatt álló ünnepségsorozat keretében megemlékeznek Szent István születésének milléniumáról, Bartók Béla halálának negyedszázados évfordulójáról és

az országnak a Szovjet által történt felszabadítása 25. évfordulójáról.

A Magyarok Világszövetsége új tankönyvekkel kívánja támogatni a második és harmadik generáció magyarságát, hogy elsajátíthassák szüleik és nagyszüleik anyanyelvét; segítséget kíván nyújtani a külföldi magyar tanítók és óvónők magyarországi továbbképzéséhez és támogatja azokat a külföldi magyar fiatalokat, akik Magyarországon akarják elvégezni az egyetemet.

A Magyarok Világszövetsége és az IBUSZ külön utazási irodát létesített, amely kifejezetten a külföldi magyarok hazalátogatásának szervezésével és magyarországi programjuknak az előkészítésével foglalkozik. (MET)

VÁCZI GYULA

zongoraművész St.Gallenban

sikerrel mutatta be április 24-én a Tonhalle zsűfoglalásig megtelt nagy hangversenytermében Liszt Ferenc úttörő és örök szépségű zeneköltészetét. Hangversenye anyagát Váci professzor nagy szakértelemmel válogatta össze és így tudta Liszt zeneköltészetének mintegy reprezentatív keresztmetszetét nyújtani. A hangversenyen nemcsak a st.galleni és környékbeli magyarság jelent meg nagy számban, hanem náluk is nagyobb létszámban vettek azon részt zenekedvelő és magyarbarát svájciak. Különben Liszt Ferenc nem idegen St. Gallenban. El a nagy magyar zeneszerző emléke itt is. 1856-ban egy st.galleni kultúralapítvány megnyitására Wagner Richárdal együtt itt vezényelte egyik jelentős zeneművét.

Váci Gyula zongoraművész kiemelkedő műsorszámai közül az «Assisi Szent Ferenc a hullámokon», amely Liszt Ferenc mély vallásosságának is tanúja, rajongóan költői szépséggel dicsőíti a nagy művész legendás védőszentjét az elemek hangjának harmóniájában. A Bach-fantáziában a

jelenlétük a lenyűgöző mély gyászt, a Fumerailles-ban pedig az 1848-as magyar szabadságharc sorscsapását és a felszököröző reménységet érezték és élték át.

A svájci magyarságot örömmel tölti el, hogy zongoraművész honfitársuk hírneve állandóan nő és egymás után kapja a meghívásokat Svájc nagyobb városaiba. Legközelebb a svájci katolikus nagy búcsújáró-helyén, Einsiedelnben szerepel majd az ünnepi héten, amelyet Váci Gyula egy teljes estét betöltő zongorahangversenye zár majd be. A zongoraművész első nagy művésztelvezésén a Bach-fantázia mellett Bartók és Kodály kompozíciók szerepelnek.

Május 23-án megnyitotta
Sárközi Béla és zenekara a

balkán Grill Stube éttermet
Rheinfeldenben.

Kitűnő magyar konyha — és balkán-specialitások. — Jó borok!

A helyiség alkalmas esküvő utáni és egyéb ünnepi összejövetelekre — zeneszórákozással!

Sárközi - Kung
4310 Rheinfelden,
Restaurant Engel — Balkán Stube
Tel. (061) 87 64 87
Minden szerdán zárva.

MAGYAR NYOMDA

UNGARISCHE BUCHDRUCKEREI

vállal mindenfajta nyomdai munkát!

Cím: Ungarische Buchdruckerei

Telefon: (071) 22 55 28.

St.Gallen, Gallustr. 41. Svájc

Életünk kenyere ...

JÉZUS SZÍVE HÓNAPJA

A szeretet jelképe a szív. Jézus Szíve az Ő követőként lángoló megváltó szeretetnek és a menyeyei Atya iránti szeretetnek jelképe. Jézus Szívére gondolva rögtön fülünkbe csengenek az Ő szavai: «Úgy szeretted Isten a világot, hogy Egyszülött Fiát adta, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen» — és: «Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint aki életét adja barátaiért». Kedves történetet olvastam egyszer: A haldokló édesanya utolsó szavai voltak kicsi fiához: menj, fiam, keresd a Szívet, aki téged egész életeden át mindenkinél jobban szeret. A kicsi gyermek elindult a Szívet keresni. Kopogtatott sok-sok ajtón, de sehol, senkinél nem találta meg azt a Szívet, aki őt jobban szeretné, mint édesanyja, jobban szeretné mindenkinél a világon. Halottfáradtan barangolt az erdő sűrűjében, míg össze nem roskadt az egyik fa alatt. Amikor fáradt álmából fölébredt, tekintete a fa törzsére akasztott képen akadt meg: a lombok közt betörő napsugár lángoló szívet világított meg, és a kicsi Jézus, akiről édesanyja annyit beszélt neki, mosolyogva mutatott erre a Szívre. Jancsi gyerek megtalálta a Szívet, aki őt mindenkinél jobban szereti a világon ...

Jézus szent Szívének ünnepe

az idén jún. 13-án van. Az Egyház az Úrnapját követő vasárnap utáni pénteken ünnepli Jézus legszentebb Szívét. Nemcsak Alacoque Szent Margit látomása után (1657) terjedt el Jézus Szíve tisztelete az egész egyházban, hanem egészen a középkorig visszavezethető a Szent Szív tisztelete. Alacoque Szent Margitnak tett ígéretéről minden katolikus ember tud: aki kilenc egymásutáni elsőpénteken a legméltóságosabb Oltáriszentséget magához veszi (elsőpénteki nagyki-lenced), nem fog halálos bűnben meghalni. Az elsőpénteki Jézus Szíve ájtosságoknak, a Szent Szív tiszteletének lényege: megszentelni, vezekelni, jóvátenni azt a sok hiútlenséget, vétet, amivel mi emberek a «szeretettel teljes Szívet» megbántjuk.

«Vegyétek magatokra igámat és tanuljatok tőlem, mert szelíd és alázatos szívű vagyok; bennem nyugalmat talál lelketek»
(Mt. 11. 29)

— olvassuk a szentmise összekötő énekében Jézus Szíve ünnepén. Imádkozzuk sokszor ezt a fohászt:

«Szelíd és alázatos szívű Jézus,
alakítsd szívünket a Te Szíved szerint!»

JÚNIUS HAVÁNAK TÖBBI ÜNNEPEI:

Június 5.: Úrnapja,

a legméltóságosabb Oltáriszentség ünnepe. Több mint 700 éve ünnepljük az Úrnapját; 1264-ben rendelte el IV. Orbán pápa. Mivel Nagycsütörtökön Urunk szenvedésére és halálára gondolva nem ünnepli az Egyház külső pompával az Oltáriszentséget, külön ünnepet rendelt el, amikor az úrnap körmenet diadalmenetében dícsőítő énekekkel, imával és a legszentebb áldozattal ünnepli az Oltáriszentséget.

«Dicsérd Sion Udvözítőd,
jó pásztorod, hű segítőd
áldja hangos éneked.

Himnuszot mondj egész szíveddel,
szóddal úgysem érheted el,
méltón nem dicsérheted.

Nagy dolgról szól az ének:
élet élő kútfejeknek,
a Kenyérnek hódolunk,

Estélén a búcsútornak
a tizenkét apostolnak
mit kiosztott Krisztusunk».

(az úrnapj misé himnuszából)

Gáz- és vízvezetékszerelő
mester

Horváth Béla

Bármilyen szakmabeli munkát vállal.

Wien 1., Liebenbergg. 1.
Telefon: 52 78 70.

Ismét élvezhet magyar konyhát
Párizsban
Új vezetés — magyar szakács

Restaurant Zsiga

3, rue Cadet — Paris - 9
Metro: Cadet

Kafarnaumi beszédében mondta Jézus a szavakat, amit a szentmise evangéliumában olvassunk:

«Az én testem valóban étel és az én vérem valóban ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véreimet, bennem marad és én őbenne... Aki ezt a kenyeret eszi, örökké él.»

A gyakori szentáldozás a keresztény embernek legnagyobb erőforrás élete küzdelmeiben.

Június 24. Keresztelő Szent János ünnepe.

Erzsébetnek és Zakariásnak a fia, a Próféta, aki Jézus előfutára volt és a bűnbánat keresztességét hirdette a Megváltót váró választott népek.

Június 29. Szent Péter és Pál apostolok napja.

A két apostolfejedelmet ünnepli az Egyház; Péter apostol az Egyház első Főpásztora, az első pápa, Pál a nemzeteknek, a pogány népeknek nagy apostola. Péter apostol tanítása számunkra: szeretni Krisztust buzgó, lángoló szeretettel és botlásunkban bűnbánó lélekkel visszatérni hozzá. «Kihez mennék Uram, hiszen az örök élet ígéri nálad vannak» — mondja Jézusnak a kafarnaumi beszéd után. Pál apostol megtérése után életének minden áldozatával, minden szenvedésével igazolta, hogy Krisztus buzgó követője. Ő az Egyház első teológusa, hittudosa. Fontoljuk meg szavait, amit Timóteusnak ír:

«A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét»
(2.Tim. 4, 7-8).

A JÚNIUSI VASÁRNAPOK:

Június 1.: Szentháromság vasárnapja.

Lezárult a húsvéti és pünkösdünnepkör, az Egyház megünneplelte megváltásunk szent titkát — és most külön ünnepben dícsőíti a teljes Szentháromságot: az Atyát, a Fiút és Szentlelket. A Szentháromság dicsőrete mindennapi imánk kezdete és vége, a keresztvetés — de nemcsak imánkat, munkánkat is «az Atyának és Fiúának és Szentlélek Istennek nevében» kezdjük és végzünk.

Június 8. — 15. — 22. és 29.

a Pünkösd utáni 2. — 3. — 4. és 5. vasárnap.

Június 29-én az idei Pünkösd utáni 5. vasárnapon Péter-Pál ünnepéről mondjuk a szentmisét.

Az évközi vasárnapok — így nevezi az Egyház a vasárnapokat Pünkösdötől ádventig — összefoglalják a krisztusi tanítás lényeges pontjait. Minden vasárnap eligazítás, útmutatás a hétköznapi keresztény életre. Nincs mód arra, hogy itt részletezzük pl. a júniusi vasárnapok tanítását, de próbáljuk meg önmagunk a következőt:

Vegyünk sorra a júniusi vasárnapok miséinek szentleckéit — ugyanígy az evangéliumokat, vagy a mise bevezető énekeit, a misék könyörgéseit stb., és látni fogjuk, micsoda gazdagsága tárul elénk a krisztusi tannak. Aki tanulmányos szívvel figyeli az Egyház tanítását a szentmisék liturgiájában, tanításában, annak nem lesz nehéz az apostol intelmét megvalósítani: «Testvérek! Szentül ragaszkodjatok szívetekben az Úr Jézus Krisztushoz» (Pünk. u. 5. vas. szentleckéjéből).

Dr. Iván László

Balatonparti nyaraló

(Ferienhaus) főútvonalon,
kb. 50 méternyire a Balatontól eladó!

A nyaraló családias jellegű, 3 szobával, kerttel, a Balatonra néző verandával, saját stranddal rendelkezik.

A nyaralóhelynek vasútállomása van.

Érdeklődés: levélben a kiadónál
«Balaton» jelígre.

Magyar turistáknak kellemes szállás

a Quisisana pensióban
a Mariahilferstrasse mellett,
Wien 6., Windmühlg. 6. T. 57 33 41.

ÉRTESÍTÉS!

Az Életünk legközelebbi kettős (július - augusztus) száma július második felében jut el olvasóinkhoz.

Emlékezzünk

1879 június 10-én, 90 évvel ezelőtt született Kolozsvárott Szabó Dezső író. Első sikerét «Az elsodort falu» című regényével aratta, mely a forradalom után 1919-ben jelent meg, és a maga teljességében nem mondható sikerült alkotásnak. Az író elragadja a pártos, a romantikus túlzás Legnagyobb értéke a regény néhány jelenete, melyben lenyűgöző erővel fejezi ki eszméit. Szabó Dezső határozott érdeme, hogy Adyt népszerűsítette elsősorban az ifjúság körében. Élete utolsó szakaszát teljesen magányosan és társtalannal élte le. Meghalt 1945-ben Budapesten.

1814 június 12-én, 155 évvel ezelőtt született báró Kemény Zsigmond erdélyi író. «Erdély legnagyobb költője; az erdélyi tájat és légkört ekkora telítettséggel még senki sem tejezte ki. Sikerült a múltat teljes egészében visszatértenie, a történelmet éppúgy, mint a hétköznapi futását, az egyéneket és a tömegmozdulatokat. A legutóbbi évtizedek a «nagy tanulmányíró» szemlélték Kemény Zsigmondban; bizalmatlanok voltak regényeivel szemben, holott a történelmi regényben volt a legnagyobb. Az «Özvegy és leánya», a «Rajongók» és a «Zord idő» a múlt legnagyobb történelmi regény-trilógiája.» (Féja Géza)

1779 június 13-án, 190 évvel ezelőtt született Egyed Antal műfordító és költő. Középiskoláit szülőhelyén, Székesfehérvárott végezte. Virág Benedek is tanára volt. 1801-ben a pécsi szeminaryumba megy és két év múlva pappá szentelik. Négy évi káplánkodás után plébános lett, előbb Pakson majd Dunaföldváron. 1832-ben apáti címet kapott. Sokat fordított Ovidiustól és a breviárium himnuszait is átültette magyarra. — Vagyonát kulturális és jótékony célra (szegény gyermekek, váci süketnéma-intézet, MTA, Nemzeti Színház) könyvtárát Dunaföldvárra hagyta végrendeletileg.

1809 június 14-én (160 éve) a Győr előtti csanak magaslakat foglalták el Napoleon seregei, végül június 22-én bevonultak a francia csapatok Győrbe. «A francia háborúk hosszú sorában a győri vereség epizód volt, s az a sok ezer, tízezernyi magyar, ki a negyedszázados harcokban résztvett, nemzeti lelkesedéssel, király és haza iránti kötelességét megtéve, tért haza a harcból.» (Szekfü Gyula)

1298 június 15-én halt meg Boldog Jolán özvegy, IV. Béla király leánya. Boleszláv lengyel herceg felesége lett, majd ura halála után a Klarissa apácák közé lépett és ott szent élet után mint a kolostor főnöknője halt meg.

1389 június 15-én, 580 évvel ezelőtt a Rigómezőn lezajlott döntő ütközetben Tvartkó

bosnyák király hadait Hravics Vlaszó és Horváti János, a szerbeket maga Lázár kenéz és veje Brankovics Vuk vezették. A kemény harcban Murád szultán egy szerb vitéz gyilkos csapásának áldozata lett, de Brankovics Vuk gyáva magatartása miatt a szerb-bosnyák hadirend megbomlott és a harcot új szultánjuk, Bajazik vezérlete alatt továbbfolytató törökök diadalt arattak. Maga Lázár kenéz is elesett a csatában, s halálával Szerbia török uralom alá kerül és egyúttal Magyarország szomszédja lett.

1829 június 15-én, 140 éve, született Nagyenyeden Szász Károly műfordító. Résztvett a szabadságharcban, utána egy ideig rejtőzött, 1851-től az irodalomtörténet majd a matematika tanára Nagykőrösön — az irodalmi tanszékét átengedte a Nagyszalontáról meghívott Arany Jánosnak —, 1884 óta a dunamelléki református egyházkerület püspöke, Arany és Gyulai legszükebb köréhez tartozott s több akadémiai tisztséget viselt. 1905-ben hunyt el.

1909 június 19-én hunyt el Abafi Lajos. Aigner Lajos budapesti könyvkereskedő és kiadó írói neve. 1854-től kezdve (közben a gimnáziumot is elvégezte) könyvkereskedőként dolgozott. 1868-tól 96-ig Pesten önálló üzlete volt. Mint író a 60-as években tette ismertté számos irodalmi értekezése, főképp a Kisfaludy-Társaság pályázatán díjat nyert munkája, «Az eljegyzés» (1869), melyet többek közt «A magyar népdalról» (1872), «Mikes Kelemen» (1872) és «Feszler Ignác Aurél» (1878) c. tanulmányai követték.

1095 június 27-én halt meg Szent László király. Főérdeme, hogy a kereszténységet, melyet a pogány magyarok lázadása többször megingatott, megerősítette és az országot bölcsen megszervezte.

1884 június 30-án született Huszton Szép Ernő költő és újságíró. Már tanuló korában irogott verseket, melyeknek egy gyűjteményét 1902-ben Mezőturon adta ki. — Első ígnyes verseskötetét, «Énekeskönyv» címen már Babits Mihály köszöntötte lelkesen: a gyermekkor tiszta-hangú, mélabús költőjét üdvözölte Szép Ernőben. Ime egy idézet:

«... hogy meggyártunk,
Hogy agyontépdzünk,
Te kezes, te kedves
Falusi pajtásunk!
Hóféhér lelketed
Szétjűjtük a nyárba,
Te pitypang,
Te pitypang virágja.

Több színdarabot is írt. «Az egyszeri királyfi» című mesejátékát a Nemzeti Színház hozta színre 1913-ban. «Azra» c. darabjában, 1934-ben, Bajor Gizi emlékezetes sikert aratott.

Az élet könyvéből

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN

RÉSZESÜLTEK:

Ausztriában:

Kovács Gábor 1969 márc. 2-án, Traiskirchenben
Varga Szabina Erzsébet, 1969 márc. 16. Bécsben

Hollandiában:

Hitzelberger Erzsébet Margit Regina, Hitzelberger
Károly és R. W. Hoes leánya, Elstben
Szilassy Louise Catharina, Szilassy Zoltán és
L. C. Lens leánya, Amsterdamban

Németországban:

Ürményi Pintér Gabriella, Ürményi Pintér
Ferenc és Drielsma Irene leánya, Aachenben
Warnusz János, Warnusz János és
Streiber Monika Emma fia, Bonn-ban
Gyenis Andreas Emmerich, Dr. Gyenis Árpád és
Paulinyi Judith Enikő fia, Köln-Mülheim-ban
Breuer Judith Elisabeth, Breuer Wilhelm és
Berei Ilona leánya, Bonn-ban
Fekete Alexandra Susanne, Fekete Tibor és
Eichkern Franciska leánya, Köln-Longerich
Kaiser Markus Michael, Kaiser Friederich és
Gissingner Monika Mária fia, Porz-Urbachban
Kricsfalussy-Hrabár Thomas Zoltán, Kricsfalussy-
Hrabár Zoltán István és Láng Julianna fia,
Köln-Stammheim-ban
Simon Oliver Attila Michael, Simon Iván András
és Neumann Dorottya Zsuzsanna fia,
Niederpleis-ban
Schöner Anastasia Alexandra, Schöner József és
Cevári Márta leánya, Düsseldorf-ban
Lakatos Gabriella Erzsébet, Lakatos Pál és
Dózsa Julianna leánya, 1969 febr. 18-án.
Silletrshausen/Freising-ben

Svájcban:

Répás Brigitta, Répás János és Kónya Margit
leánya, máj. 11-én, Baselban
Hegedűs Florence Gyöngyi, H. Sándor és Regina,
leánya, ápr. 13-án, Genfben
Maksay Arienne, M. István és Ágnes leánya,
máj. 18-án, Prilly-ben
Vámos Valéria Rosemarie és Vámos Attila
Roland, Vámos Ferenc és Rothenbühler
Rosemarie gyermekei, Thun-ban
Pálos Patricia Barbara, Pálos György és
Nedeczky Andrea leánya, Eschenz-ben

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK:

Ausztriában:

Winter Wilhelm és Takács Mária, 1969 ápr. 15-
án, Bécsben
Murányi Máttyás és Csiba Mária (felvidéki men.)
1969 ápr. 7-én, Bécsben

Franciaországban:

Nagy Tibor József és Buttás Jusztonia, Párizsban
Gaffiero Antoine és Stanijevic Rózsa, Párizsban

Németországban:

Csuri Béla és Szabó Gizella, Willich-ben
Nyirádi Sándor és Kancsár Rózsa, május 10-én,
Gerabronnbach (Stuttgart)
Kainzinger Albert és Tölgyesi Marika,
1969 márc. 29-én, Münchenben

Svájcban:

Szabó Lajos és Schwendeler Prisca Mária,
május 10-én, Oberuzwilben
ifj. Bagladi István és Edelmayer Ilona,
1969 máj. 10-én, Zürichben

(Folytatás a 7. oldalon)

Hozzászólások

a «Bilanz»-ról megjelent könyvismertetésünkhöz

I.

Kedves Atya!

A szerkesztésed alatt álló «Életünk»-től egy általad aláírt cikkben a Magyar Egyházszociológiai Intézetben több mint két éves munkával összeállított «Bilanz des ungarischen Katholizismus» meglehetősen elmarasztaló bírálatot kapott. Minden könyvvel megeshetik ilyesmi s ez még nem volna ok arra, hogy — mint a könyv egyik összeállítója — szólásra jelentkezzem. Az ismertetés azonban megbocsáthatatlan hiányokat ró fel a magyar egyházi kézikönyvnek. Ezek lényegében abban összegeződnek, hogy a leközölt gazdag statisztikai adat és dokumentum gyűjtemény mellett nem állt kellő egyházpolitikai megvilágítás a tájékoztató olvasó számára. Hogy a követelmény teljesen világos legyen, mindjárt néhány példát is kaptunk, milyen lehetett volna a «jó módszerrel, alapos felkészüléssel, az összes szempontokat mérlegelni tudó körültekintéssel, nem a népi demokratikus rendszernek akaratanul kedvében járó, hanem az élet-halál harcát vívó magyar katolicizmusnak szolgáló» megvilágítása a «Bilanz»-ban közölt magyar egyházi információknak.

Tiszteltben tartva a könyvbíráló egyéni véleményét, nem tudom mégsem belátni, miért szabadna csakis kommentárral, a nagyon is sok hangszerelésben lehetséges kellő «megvilágítással» együtt leközölni a magyar egyházzal foglalkozó statisztikai adatokat, törvényszövegeket közlő elsődleges forrást? Noha a mindennapi élet szerintem sem nélkülözheti az értékelést, állásfoglalást, nem tudom, miért kötelessége egy információkat nyújtó kézikönyvnek a közölt adatok egyházpolitikai kiértékelése s miért csak jóhiszeműségükkel menthető a szerzők, akik a magyar egyházzal ilyen könyvet közrebocsátanak?

Ilyenkor a «tájékoztató olvasó»-ra szokás hivatkozni, holott tudjuk, hogy a közönségnek az a rétege, mely fenntartás nélkül elfogadja tőlünk a közvetlen tények «kellő megvilágításba helyezését» s enélkül tévedésbe esne, számszerűleg igen csekély. Az emberek túlnyomó többsége, főleg azok, akik a külföldi közvélemény formálása szempontjából fontosak: írók, közéleti vezetők, újságírók, televíziós szerkesztők, stb. csakis elsődleges információra kíváncsiak s véleményalkotásuk mindennemű befolyásolására bizalmatlansággal, az «emigráns»-sal szembeni fenntartással reagálnak. A másik nagy tömeget, a felületlen olvasók tábortát viszont kimerítő kommentárokkal se tudjuk «helyes» meggyőzésre nevelni. Ezek a tudományosság érvét tisztelik még leginkább, amire a kommentár már nem hivatkozhatik.

Ami bárhol is vélekedjen valaki e kérdésben, annyira együgyű «tájékoztató olvasó» mégsem létezik, aki pl. az Állami Egyháziügyi Hivatal felállításáról szóló törvényrendeletet olvasva jóleső érzéssel könyvelné el, hogy Magyarországon minden problémátlan, hiszen az AEH felállítását által a lelkiismereti- és vallásszabadságot állami szerv védi.

Az értékelésmentes információ jogának védelme és szükségességének hangsúlyozása mellett azonban szívesen elismerem, hogy a dolgok kellő megvilágításba helyezésére, állásfoglalásra, céltudatos akciókra szükség van.

Az alaptények körüli egyházpolitikai állásfoglalás azonban összetett dolog s mint említettem, sok hangszerelésben lehetséges. Példa lehet erre éppen a Bilanz egyházpolitikai értékelése. Míg az «Életünk» egyházpolitikai szempontból sok elmarasztaló véleményt talál a könyvön (a statisztikai adatokhoz vagy a dokumentumok hí közreadásához nem fűz észrevételt), addig Kindermann püspök, a Königsstein-i «Kirche in Not» kongresszusok világszerte ismert igazgatója meleg ajánló soraiban úgy véli, hogy a «Bilanz» «a kommunista állam beavatkozását az egyház ügyeibe, az egyházra nehezedő nyomást nagyon szemléletesen mutatja be. A könyv példaképpel szolgálhat a többi, keleti tömbben élő ország számára is».

Az «Életünk» könyvbíráta helyesen utal a külföldi magyarság hangjának jelentőségére. Sajnálatos azonban, hogy a sokfajta kritika, mely még jellemzi a külföldi magyarság magyar egyházpolitikai megnyilatkozásait, kevésbé alkalmas a jóindulatúan közömbös külföldi közvélemény megnyerésére, sőt féltő, hogy az «emigráns panaszkodás» látszatát keltve igazi mondanivalónk hitelét is gyöngíti. A külföldi magyarság szava hatékonyságának előfeltétele volna a közös látásmód és a lényeges dolgokban megegyező vélemény. Ehhez azonban nem csak arra van szükség, hogy legyen megengedve «okmányokat, számadatokat és analíziseket» közrebocsátani — függetlenül a tájékoztató olvasóra leselkedő veszélyektől — hanem arra is, hogy egymás között meg tudjunk egyezni a magyar egyházpolitikában «fontos» dolgokat illetően.

A könyvismertetés felelmit az egyházpolitikai mellett szakmai kifogást is, mikor úgy véli, hogy a «vallászociológia természetéből adódóan» megbízható következtetések levonására elégtelen alap «500 külföldre került, várótermekben, áruházakban és utcán elkapott egyénnel tartott interjú». A szerzők, akik több mint egy évtizedes főfoglalkozásként dolgoznak az egyházszociológiában, — egyikük az innsbrucki egyetemen tanítja is ezt a tárgyat — mégis bíznak abban, hogy a rengeteg munka árán kidolgozott tanulmány tényleg valós eredményeket hozott, s betekintést enged abba a kérdésbe, hogyan viszonyul a magyar katolicizmus a II. Vatikáni Zsinat reformterveire. A tanulmány egyébként az Egyházszociológiai Intézetek Nemzetközi Szövetségének (FERES) szaklapjában (Social Compass) is megjelent francia nyelven és kiállta a szakmába vágó tudományos világ bírálatát.

Baráti nagyrabecsüléssel

András Imre S. J.

II.

Az «Életünk» Főszerkesztője az újság áprilisi számában éles kritikát gyakorol Morel - András «Bilanz des ungarischen Katholizismus» c. könyvére fölött. Sok szempontból egyet értek a kritikával. A könyv egész szerkezeti felépítése nem egységes: nem tűnik ki világosan, hogy dokumentum sorozat, lexikon vagy tanulmány gyűjtemény-e? A hiba a szerkesztési koordinációban volt — a társszerzők nem ülték sohasem össze, hogy megtárgyalják, megvitassák a készülő könyvet. De a könyv, sok huzavona és várakozás után, mégis megjelent. Tudunk az emigrációban több olyan könyvtervezetről, ahol napokig érkeztek a tanulmányírássra felkért szakemberek — s a könyvből nem lett semmi.

A könyv dokumentációs részében valóban kommentár nélkül találjuk a magyarországi törvényszövegeket. Nem gondolom azonban, hogy ezek olvasása a rendszer iránti szimpátiát ébresztette volna fel, főleg a fiatalabb korosztálynál. A sokunk számára teljesen ismeretlen törvényszövegek egybegyűjtése és közlése kizárólag objektív dokumentálási célt szolgált. Ami a szerzők által végzett közvéleménykutatást illeti — minden hiányossága ellenére is, egyedülálló a magyar vallászociológiában. Tudjuk, hogy Magyarországon (ellentétben Lengyelországgal) csak marxista vallászociológia létezik. Már ez is elég ok arra, hogy örömmel fogadjunk minden nem-marxista magyar vallászociológiai kutatást — mégha módszertani kifogásaink lehetnek is vele kapcsolatban. A kutatás tudományos értékét csak aláhúzza az a tény, hogy a Louvaini egyetemen működő Nemzetközi Vallászociológiai Federáció folyóiratában, a «Social Compass»-ban a tanulmányt francia nyelven közölték.

Hiányolom, hogy Vecsey József nem említi Gabriella Engelmann kiváló tanulmányát a magyarországi női szerzetesrendekről és egy szóval sem említi az Ungarisches Kirchengesellschaft Institut eddigi működését és jövőbeni terveit.

Franciaországban:

Mme Juhász Eleonora, Párizsban

Németországban:

Nádasi Chantal iskolánövér, 67 éves,

1969 március 12-én, Münchenben

Havas László, 62 éves, 1969 márc. 27., München

v. Monostory Ferencné szül. Koloszar Paula,

64 éves, 1969 márc. 31-én, Münchenben

Keresünk

valódi vagy átképzett

SZERSZÁMLAKATOSOKAT

SZERSZÁMKÉSZÍTŐKET

nagy karosszéria szerszámok gyártásához.

Csak valóban kitanult szakemberek jelentkezzenek, legalább 50% német nyelvtudással!

6 hét próbaidő, véglegesítés után

lakásszerzésben is segítünk.

DR. MELEGHY K. G.

Werkzeugbau und Presswerk

5070 BERGISCHE GLADBACH

Véleményem szerint a «Bilanz» első és egyetlen komoly próbálkozás a mai magyarországi katolicizmus valós helyzetének feltárására. En érdeklőnek tartom, hogy nem a «triumfalista», hanem a «kritikai» katolicizmust szolgálja.

Bangó Jenő

A szerkesztő megjegyzései

Az áprilisi számban a «Bilanz»-ról közölt ismertetésünk, melyhez fentebb András Imre és Bangó Jenő hozzászóltak, a könyv szerkesztőinek abból a bejelentéséből indult ki, hogy átfogó képet (eine umfassende Darstellung) akarnak adni a magyar katolicizmusról. Bírálatunk ezért mindvégig arra szorítkozott, hogy ez a «mérésnek nevezhető» célkitűzés nem valósult meg a könyvben előforduló hízagok, elégtelen analízisek és az alkalmazott egyoldalú módszer miatt.

Igy a hozzászólóktól mindenekelőtt azt vártuk volna, hogy szakszerűen megvédik a munkát ezekkel a súlyos kifogásokkal szemben. De nem ezt teszik, hanem — mellékszempontokat emlegetve — más súlyos módszertani hibákat is lelepleznek előttünk a fenti hozzászólásaikban.

Többek közt most tudtuk meg, hogy a szerkesztők nem határoztak egy nagyon lényeges kérdésben: mi legyen a könyv műfaja. Aztán ajánlanak nekünk is egy furcsa «látásmódot», amelynek nekik a 25 éves magyarországi vallásúldözés bolsevista kiméltelenséggel végrehajtott akciói olyan «egyházpolitikai» eseményeknek látszanak, melyeknek kiértékelése «nagyon is sok hangszerelésben lehetséges». Az egyik hozzászólásból ráadásul még arra kell következtetnünk, hogy a Bilanz két pap-szerkesztője nem tudta vagy nem akarta eldönteni, hogy a «sokféle lehetséges hangszerelés» közül melyiket alkalmazza.

Es ebben az összefüggésben még inkább érthetetlen némely «fiatalnak»-nak az a véleménye, hogy a Bilanz «nem a triumfális, hanem a kritikai katolicizmust szolgálja».

Vecsey József

ÚJDONSÁG!

Kényelmes nyaraláshoz, autó-utazáshoz, campingoláshoz elmaradhatatlan a

HORDOZHATÓ-TUS, HAPPY,

mellyel tengerparton-fürdőzésnél, utazás közben, kirándulásoknál, kertben, teraszon vízcsap nélkül is bárhol letusolhatja magát.

Campingolásnál mosakodásra, edénymosásra kitűnően alkalmas.

Fürdőszobát pótol!

Már most rendelje meg, hogy a sok rendelés ellenére nyaralása előtt küldhessük a készülékét. — Patent Nr. 470870.

Ára: 58.50 és pont.

Megrendelhető levelezőlapon:

ELEKTRONIC S. Bálint

Postfach: 4025 Basel - Schweiz.

Szent István Zarándokház

A Szent István Ház várja magyar vendégeit. Római tartózkodásunk idején nyugodtan igénybe vehetjük és bátran ajánlhatjuk ismerőseinknek is, mert olcsó áron kényelmes szállást és jó magyar ellátást biztosít.

Egy napi szállás és ellátás 2500 líra. (A fürdőszoba közösen használható.) Magánfürdőszobával az ár 300 lírával több.

A ház előnyös azért is, mert a magyar vendégeknek magyar vezető tud adni a város megtekintésére. Ezt a városrészt autóbussz-járat kapcsolja össze a belvárossal, s az autóbussz a ház mellett áll meg. Római utunk előtt azonban ne feledkezzünk meg arról, hogy a szállást előzetesen és időben bizaosítsuk a ház igazgatójánál.

A Szent István Ház címe: Casa di S. Stefano, via del Casaletto 481 - 00149, Roma, Italia.

Telefon: 53 73 319 és 53 77 361.

A Ház megközelíthető: a római Termini pályaudvartól a 27-es busszal a végállomásig (a 27-es busz csak este 21.30-ig közlekedik); a 27-es végállomásánál át kell szállnunk a 144-es buszra. A város nevezetességei onnét kb. 40 - 60 perc alatt érhetők el.

Magyaros ajándéktárgyak —

különleges Pulloverek és Cocktail ruhák — a legújabb divatkézszerek és divatkellékek nagy választékban a

«Boutique Liviában»

Forchstr. 16. — 8008 Zürich

(Kreuzplatz-nál) Tel. 34 17 88

Beran bíboros

Rómában május 17-én elhunyt 81 éves korában a prágai érsek, Beran József bíboros. A gyászmisét a Szent Péter Bazilikában egyházmegyéje apostoli adminisztrátora, Frantisek Tomasek mondta, amelynek végén az abszolúciót maga VI. Pál pápa végezte az elhunyt főpap fölött.

Temetésén megjelentek a cseh-szlovák püspökök és azok a papok, akik annakidején vele együtt raboskodtak a náci Dachau-i koncentrációs táborában. Szűkebb hazájából, Domaslícéből, külön küldöttség érkezett, amelyhez tartozott az elhunyt főpap fivére és huga is. A gyászszertartáson 30 bíboros, számos püspök és a diplomáciai testületek tagjai közül is sokan vettek részt. Földi maradványait nem messze XXIII. János pápa sírhelyétől a Szent Péter Bazilika altemplomában helyezték örök nyugalomra.

Beran bíboros 1888-ban született. 1911-ben szentelték pappá. Hosszú éveken át tanította a morálist a prágai egyetem hittudományi karán és nevelte a prágai szeminárium növendékeit mint lelkiigazgatót. A náci 1942-ben tartóztatták le és Dachau-ba vitték, ahonnan csak a háború végén szabadult ki.

XII. Pius pápa 1946-ban öt nevezte ki a prágai érseki székbe. Szelid, jóságos és békeszerető főpap, aki az ellenségkel is szeretné megtalálni az összekötő szálakat. Ezzel a magatartásával lehet magyarázni, hogy 1948-ban, mikor a kommunisták átvették a hatalmat, Prágában a szelid és békeszerető érsek Gottwald kívánságára és jelenlétében Te Deum-ot tartott. A bolsevisták természetesen csak azért erőltették ennek az istentiszteletnek a megtartását, hogy azt a hamis látszatot keltsék, mintha szabályszerű hatalomátadásról lenne szó, melyre az olyan erkölcsi testület, mint a katolikus egyház is áldását adta.

Amikor azonban a látványos Te Deum után egy év múlva az ateista regime hozzálátott az egyházi intézmények pusztításához, a szelid és békeszerető érseknek se kegyelmezett. Sőt, hogy a többi főpászort megfélemlítse, őt az első között tartóztatták le. Erre 1949 június 19-én került sor, amikor Beran érsek az istentisztelet után elhagyta katedrálisát. Bann még mindig szelid és békét kereső, de félreismerhetetlenül határozott hangon figyelmeztette híveit annak az Akció Katolikanak a káros tevékenységére, melyet maguk a bolsevisták szerveztek gyengeidegzetű és gyengeerkölcsű papok segítségével azzal a céllal, hogy az egyház belső fegyelmét bomlasszák. (Magyarországon ugyanezt a papi békemozgalommal végeztették el a magyar kommunisták.)

A prágai érsek különböző helyeken raboskodott. 1965-ig még azt is titkolták, hogy hol tartják fogva. 1965-ban egy kis községbe internálják. Fogadhat látogatókat, de egyházmegyéje kormányzásában nem vehet részt. Ebben az időben kezdeményezték a vasfüggöny-mögötti regimiek tárgyalásokat a Vatikánnal. A csehszlovák tárgyalások eredményeként került 1965-ben Beran érsek Rómába, ahol február 19-én megkapta a bíborosi kalapot. Környezetéből kiszivárgott ekkor tett kijelentése, hogy szívesebben élne népe közt fogásban. Különben teljes némaságra volt ítélve, de ennek ellenére sokat utazott és különös buzgósággal figyelte és irányította külföldre került hífi-társai lelki gondozását.

Tisztelt magyar Vevőim!

Magyar és itt élő más nemzetbeli vásárlóim kérésére

hentes és mészáros üzletemet

ez év május 3-án.

Zürich-Oerlikonban,

Schaffhauserstrasse 414 sz. alatt, az Oerlikoni vasútállomás közelében újból megnyitom.

Az üzlet elérhető a 14-es villamossal az Eisfeldstrasse-i megállótól.

Nagy választékban áll Tisztelt Vevőim rendelkezésére:

Friss sertés- borjú- marhahús és szárnyas — füstölt- és főtt-húsok.

Magyar és egyéb konzervek — savanyúságok — savanyú káposzta és levele töltöttkáposztához — zöltségek — stb.

Házi recept szerint húsok feldolgozását is vállaljuk.

Ügy postai, mint Zürichbeni házhozszállítással is állunk t. vevőink rendelkezésére.

Szeretettel várja becses látogatását, ill. megrendelését

Nemcik Gyula

hentesmester

Tel. 46-61-85

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

(Folytatás a 6. oldalról)

Hj. Edelmayer József és Bagladi Zsuzsanna.

1969 máj. 10-én, Zürichben

Gazdag Ferenc és Perlet Ágnes Denise, Bernben

ARANYLAKODALOM:

Papp Ferenc és hitvese 1969 ápr. 7-én ünnepelték aranylakodalmaikat Bécsben a kapucinusok templomában.

AZ ÖRÖK HAZÁBA KÖLTÖZTEK:

Ausztriában:

Szelezky Pál, 58 éves, 1969 április 6-án, Gengenbach-ban

Kovács Ervin, 45 éves 1969 március 15-én,

Linz-ben (baleset következtében)

Barna Ferenc, 48 éves, 1969 márc. 18-án, Linz

Balya Ibolya, 70 éves, 1969 március 24-én,

Kaiser-Ebersdorfbán

Kovács József, 60 éves, 1969 márc. 25-én,

Kaiser-Ebersdorfbán

Prenner Mathilde szül. Szabó 1969 febr. 26-án,

79 éves korában, Bécsben

Bredák Sándor új menekült, 1969 ápr. 3-án,

Traiskirchenben

A Burg Kastl-i diákok Párizsban

A németországi magyar gimnázium másodszori szereplése is ragyogó sikernek számított a francia fővárosban. A Salle Pleyel hatalmas terme nem télt meg ugyan zsúfolásig, ami a rendkívüli siker kritériuma, de megjelent benne 1300 francia és magyar, akik lelkesen ünnepelték mindvégig a festői ruhákban színre lépő magyar diákokat és lányokat.

A párizsi szereplést megelőzően az iskola tánc- és énekcsoportja Metz-ben is fellépett március 28-án este. Innen érkeztek másnap Párizsba, ahol fogadásukról és elszállásolásukról a Magyar Katolikus Misszió gondoskodott. A szállás ezúttal a város fölé emelkedő Montmartre-on volt.

Az énekkar első fellépése az eredeti tervtől eltérően nem a lazaristák templomában, hanem az Idegenek templomában (Église des Étrangers) volt. A hatalmas templom széksorait teljesen megtöltötte a közönség, amely feszülten várt az egyházi hangversenyre, melyben a diákok kara mellett Pósa Mária magyar művésznő is résztvevő orgonaművész férjével, Pierre Gazin-nel együtt.

A diákok énekkara glóriával kezd. Az ifjú kórus hangja üdén és csengően tölti be az egész templomot. A művészi orgonakíséretet P. Gazin adja. Közben felesége, Pósa Mária szóló-számait váltakoznak az énekkari együttesrel. Az egyik legszebb, szinte felejthetetlen száma a művészi programnak Mozart «Laudate Dominum»-ja.

Különösen diadalmasan zengett a nagy orgona a befejező impromptu-ban a Boldogasszony Anyánk motívumaival, miközben Pierre Gazin művészi játéka szinte elragadtatásba emelt valamenny-

nyünket. Ritkaság, hogy egy nem magyar születésű művész ilyen mélyen értesse és át tudja érezni a magyar lélek bánatát és reményét. Senki sem mozdult az orgonajáték végén a helyéről. Úgy kellett bejelenteni, hogy véget ért a hangverseny.

A Salle Pleyel-i előadásra vasárnap este került sor. Számos magyar honfitársunk mellett megjelentek francia barátaink, a sajtó képviselői és több társadalmi szervezet küldöttei. Egyházi részről ott voltak Mgr. Ramondot és Chanoine de Sugny, Harangozó Ferenc, P. Pasquereau, a lazaristák tartományfőnöke és számos szerzetesrend tagjai.

Karikás Günter kastli tanár tartott francia nyelven hívós bevezető előadást. Aztán a műsort az énekkar nyitotta meg, majd egymás után jelentek meg a színpadon díszes egyenruhákban előbb a fiúk, majd pompázó népi viseletben a lányok. A csizmák ritmusra dobbannak a színpadon és a közönség is belekapcsolódik hamarosan a diákok énekébe, velük dalol és vigad. Különösen nagy tetszéssel nyilatkoznak a francia vendégek a fiatalok művészetéről. Az est fénypontja Maros Rudolf «Ecséri lakodalmas»-a. Az ifjak lelkesedése adott eredetiséget a népies jelenetnek.

A lebonyolítás hibátlan és gördülékeny volt. Ezt mindenekelőtt Kölcze-Balogh Eva művészi rendező tehetségének és Kiss Andor fáradszaktalan ügybuzgóságának köszönhetjük.

P. Ruzsik Vilmos
franciaországi főlelkész

Rövid egyházi hírek

VI. Pál pápa ugandai látogatására eddig négy afrikai államfő jelentette be részvételét: Nyerere tanzániai, Mobutu Kongó-kinshasai, Bokassa középafrikai köztársasági és Kayibanda ruandai elnök.

Ugandában a pápa látogatásának emlékére a posta külön bélyegsorozatot ad ki.

Ugandai jelentések szerint a látogatás előkészületei nagy ütemben folynak. Namugondoban, ahol a pápa az ugandai vértanúk emlékére oltárt szentel fel, hatalmas teret képeztek ki, amely több tízezer zárandok befogadására lesz alkalmas.

Rómában egyre súlyosodó csehszlovákiai belső nyomás ellenére sem csökkent a cseh és szlovák zárandokok száma. Majdnem naponta érkeznek zárandokokkal zsúfolt autóbuszok. Egy kihallgatás során a pápa rövid beszédében Szent Katalinra emlékezett, akit a tanuló ifjúság kedvelt pátrónójaként tisztelt Csehszlovákiában. Kihallgatás után a Skoda művek egyik dolgozója csiszolt kristályvázát adott emlékül a Szentatyának.

Az Egyesült Államokban 1968-ban csökkent a papok és rendtagok száma. Ezzel szemben kb. félmillióval nőtt a katolikus hívek száma, — adja hírül a Washingtonban most közzétett statisztikai felmérés. Az Egyesült Államokban eszerint 29.620 lelkész számlálnak. A püspökök száma a múlt évben szentelt 15 püspökkel együtt jelenleg 280.

Brazzaville-Kongóban 10 évvel ezelőtt telepedtek le az első bencés szerzetesek. Az elmúlt időszakban a missziós állomás nagy fejlődésnek indult. Az alapító 5 szerzeteshez nemcsak európai, hanem afrikai szerzetesek is csatlakoztak. A közösségnek ma 17 tagja van: 8 francia páter, 5 néger testvér, 2 novicius és 2 postulans. A páterek egyike orvos, ambulanciáját sok benszülött keresi fel. A többi szerzetes főként állattenyésztéssel foglalkozik.

Fatimában a hagyományos májusi zárandoklaton résztvevő Rossi kardinális, Sao Paulo érseke. Ünnepi beszédében kijelentette, hogy népe képviselőjében jött el arra kérte a zárandokokat, imádkozzanak vele együtt a világbékéért és a népek közötti megbékélésért.

Elefántcsontpart Adzope nevű helyiségében 500 beteg számára létesített lepra-táborat adtak át rendelkezésükre. A telepet országos központtá kívánják fejleszteni. A központ építésének költségeihez több európai és afrikai állam járult hozzá és a «felebaráti szeretet örültje»-ről, a francia Folle-reau-ról nevezték el, aki egész életét a bélpoklosság leküzdésének szentelte.

Arrupe, a jezsuita rend generálisa lengyelországi és csehszlovákiai látogatásra utazott. Úgy tervezi, hogy mindkét országban felkeresi a jezsuita

rend házeit. A rendnek Lengyelországban 695, Csehszlovákiában pedig 296 tagja van. Ez utóbbiak azonban nem élhetnek rendházaikban.

Rómába való utazása közben, amely főként a pápához vezetett volna, a Michelangelo olasz tengerjáró fedélzetén szivroham következtében elhunyt a 63 éves mexikói Yukatan érseke, Fernando Ruiz Solorzano.

Heenan westminsteri kardinális 65 ezer DM-ért értékesítette a katedrálisban lévő Madonna diadémját. Ellenértékét a délamerikai szegényeknek adja majd át. A kardinális ugyanis hosszabb délamerikai körútra indult, amelynek során meglátogatta egyházmegyéjének missziós munkára vállalkozott tagjait, akik a brazil nagyvárosok nyomorvedeiben lelképásztori munkát vállaltak.

A nyugateurópai egyházak képviselői május végén Genfben tartották értekezletüket.

Athenagorasz konstantinápolyi pátriárka azt indítványozta, hogy a nyugati egyházak a keletiekkel együtt egy napon ünnepeljék húsvétot. Javaslatát majdnem az egész világon egyöntetű helyeslés fogadta, kivéve Görögországot, ahol előterjesztése valóságos nemzeti vitát váltott ki.

Lourdesi nagy-zárandoklaton vett részt a Máltai Lovagrend 350 tagja Európa több országából. A lovagrend tagjai a délfraanciaországi zárandokközpontban beteg zárandokokat patronálnak és azok elhelyezéséről és ellátásáról gondoskodnak.

Az Ostprieesterhilfe német tagozata ebben az évben 15 kápolnakocsit kíván a diaszpórákban élő papság rendelkezésére bocsátani. A közigazgatási központtal működő tagozat 19 éves és feladatát főleg a nagyvárosok és ipari központok szétszórtan élő katolikus lakosságának lelki gondozását tűzte ki.

VI. Pál pápa nemrég fogadta az európai gyermekjáték gyárosok 200 tagú küldöttségét, akik Rómában tartották 11. európai kongresszusukat. A pápa rövid beszédében kiemelte: a gyermeki lélek fejlődésénél nem közömbös a játék szerepe. Ezért felhívta a felelősek figyelmét, hogy lehetőleg olyan játékokat tervezzenek és hozzanak forgalomba, amelyek a gyermek intelligenciájára és jótulajdonságaira épülnek és azokat fejlesztik.

Franciaország katolikus irodalmi díját André Frossard «Isten létezik — találkoztam vele» című művéért kapta. Az 54 éves író, akinek cikkei a «Figaro» c. lapban egyre gyakrabban megjelennek, könyvében ismerteti ifjúsága és konvertálása történetét. A könyv megjelenése után mindjárt nagyszámú olvasóra talált.

Molnár Lajos, Bern

autójavítás

kedvező áron,
este és szombaton!
Tel. (031) 51 37 92

Új magyar vendéglő Stuttgartban.
Elsőrendű magyar konyha. Figyelmes
kiszolgálás. Szolid árak.

Restaurant Stadt am Wien

Martos Attila vezetésével.
Stuttgart W. Weimarstr. 39.

CSERKÉSZTÁBOR BURG KASTL KÖZELÉBEN

A Magyar Cserkészbarátok és a Münchener Magyar Katolikus Egyházközség a nyáron július 26-tól augusztus 9-ig cserkész táborot hirdet.

A tábor helye szép fenyvesek közt Bärnhofban van, Neumark-tól mintegy 20 km-re.

Postacím: Ungarisches Pfadfinderlager, 8455 Kastl beim Amberg, Opf, Deutschland.

A táborozáson résztvehetnek fiúk és lányok 7-14. évig. A díj napi 4 DM, amely összeget a táborozás kezdetén kell lefizetni.

Jelentkezni lehet július 1-ig az alábbi címen: Hajdu István csest.

8000 München 81
Knappertsbusch Str. 16.
Deutschland.

Minden jelentkező azonnal megkapja a részletes programot.

EGRITÖRTÉNETEK

Gárdonyi szenvedélyesen szerette a magyar nyelvet. Minden lehetséges alkalmat megragadott arra, hogy a magyartalanságok ellen küzdjön. Egy alkalommal valaki ezt a szót használta előtte: «bohózat». Gárdonyi kifakadt:

— Bohózat? Ezek szerint van komolyzat, vidámszat, csintalanzat és pajkoszat is.

De ugyanígy kelt ki a «felülfizet» szóösszetétel ellen, mondván:

— Persze, hogy felülfizet az, aki az emeleten fizet. Aki a pincében fizet, az alulfizet. De a magyar ember, ha többet fizet, akkor már csak ráad, tetéz, vagy megtetéz.

Elmesélték neki, hogy X. Y. «bizalmas lábon» áll a miniszterelnökkel. Gárdonyi tágranyitotta szemét:

— Ejha! Bizalmas lábon? Ezek szerint, van olyan ember, akivel bizalmasan lábon áll?

Ha azt a szót hallotta: «különc», rögtön megkérdezte:

— Hát a belönc mit csinál?

Még az általános használt «kávéház» szót sem szerette.

— Ha a faház fából való ház, mondotta — ha a kőház kőből való ház, akkor a kávéház ezek szerint kávéből való ház.

M. H.

Kész magyar konzervek — saját gyártmányú marhapörkölt — magyar csirke és kacska — mindenféle friss hús és füstöltárú — kirándulásra turista szalámi kapható

Manczal és Tsa.

családi Rt.

hentesüzletében.

Vidékre utánvéttel szállítunk!

Stockerstrasse 62. 8002 Zürich,
Tel. (051) 25 13 56

Önt is várja a Hotel - Pensio

« Jungbrunnen »

az osztrák Alpok északi peremén
700 m magasságban, a Sonntagbergen.

3332 Sonntagberg / Rosenau a. S.

Elérhető: a Westautobahnról, elágazás
Amstettennél. Tágas parkolóhely.

Elsőrangú konyha polgári áronok:
bécsi, balkán, magyar stb. ételkülönlegességek. Bel- és külföldi márkás italok.

Saját gyógyforrások, fenyveserdő,
magaslati levegő.

Szív- és kedélybetegség gyógyhelye!

Bélyeggyűjtők

előnyös beszerzési, értékesítési és
csere kívánságait díjmentesen közli
a negyedévenként megjelenő
Nemzetközi Filatéliai Értesítő.

Válaszbélyeg beküldése ellenében
azonnal megküldjük
legújabb részletes értesítőnket.

Címünk:
ORTHOEPIE
POB 196
CH - 9004 St.Gallen
Switzerland

Kompendium

für die Einbürgerung

címen jelent meg
Dr. Tassonyi Gyula

összeállításában az a füzet, amely 100
kérdéssel és az azokra adott feleletekkel
világítja meg

Svájc történetét, kultúráját,
politikai és gazdasági életét
és mindazt, amit Svájcrol tudnia kell
annak, aki

svájci polgárságért folyamodik.

A könyvet meg lehet rendelni
az alábbi postacsekk-kontón:

Zürich, Nr. 80 - 68153

4.— svájci frank befizetésével.

« Boutique Maria »

Ruhák, kosztümök, kabátok, kötöttáru;
párizsi és londoni modellek;
szalonmunka méret után is.

Pongrácz Mária

Herrng. 2. Wien I. Tel. 63 - 50 - 222

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja
Felelős szerkesztő és kiadó:
Dr. Vecsey József
Szerkesztőség és nyomda:
Ungarische Buchdruckerei
9000 St.Gallen, Gallusstr. 41. (Schweiz)
Telefon: (071) 22 55 28
Postacsekk: Zürich Nr. 80 - 31481
Bankcsekk: LLOYDS Bank
Europe LTD. Zürich Nr. 45.854
Előfizetés egy évre: 8.— svájci frank
Egyes szám ára: 0.70 svájci frank

Életünk — Unser Leben
Monatschrift für die ungarischen
Katholiken in Europa
Redakteur und Herausgeber:
Dr. Josef Vecsey
Redaktion und Druck: Ungarische Buch-
druckerei, 9000 St.Gallen (Schweiz),
Gallusstr. 41. Tel.: (071) 22 55 28
Bezugspreis jährlich: 8.— Sfr.

Életünk
Verlag und Schriftleitung in der BRD:
7000 Stuttgart O. Werastr. 63.
Fernruf: 43 37 86. Postcheckkonto: Ung.
Seelsorgeamt 2190 Postcheckamt Stuttgart.
Verantwortlich: P. Szöke János
Erscheint monatlich
Bezugspreis jährlich: 8.— DM

(A Kereszt Népe)
Életünk (Het Kruisdragend Volk)
verschijnt maandelijks in Nederland
Administratie: Hobbemakade 51, Amster-
dam. Post giro: «A Kereszt Népe»
Amsterdam, Nr. 1462200 Tel.: 020 - 736891
Redactie: P. Matyasovich Henrik
Houtlan 4, Nijmegen
bijdrage voor een jaar fl 8.—

Életünk — Unser Leben
Verlag und Schriftleitung in der Schweiz:
9053 Teufen, App., «Fernblick».
Telephon: (071) 53 11 49
Postcheckkonto: Nr. 90 1366 St.Gallen
Verantwortlich: Dr. Vecsey Lajos

Életünk — (Magyar Ház)
Megjelenik havonta — Verschijnt maan-
delijks — Periodique mensuel
Szerkesztő és kiadó: P. Salamon László
Brüsszel 5. Gewijde Boomstraat 125.
123, rue de l'Arbre Bénit, Bruxelles 5.
Tel.: (02) 48 53 36
C.C.P.: «Magyar Ház» Nr. 68316 Bruxelles

Életünk — Notre Vie
9, rue des Deux Gares, Paris - 10.
Tel.: COM. 74 - 32
Postacsekk: Paris 13 419 37
Directeur de la Publication:
P. Dr. Ruzsik Vilmos — Előfizetés egy
évre 12.— Fr. Egyes szám ára 1.— Fr.

Ausztriai szerkesztők:
P. Dr. Radnai Tibor
1010 Wien, Stephansplatz 5.
Tel.: 0222 - 52 - 00 - 222
Dr. Iván László 4020 Linz/Donau,
Senefelderstr. 6. Tel.: 42 - 5 - 86

Életünk
Redaktion für Skandinavien
Ungerska Självavarden
P. Solymár János S. J.
Drottningg. 88 B. ö. g.
11136 Stockholm C.
Tel.: 111636, Postgiro: 40 43 15